

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Veronika Doutnáčová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Veronika Doutnáčová

Provoz a ekonomika

Název práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Název anglicky

Institutions for Leisure Time Spending of the Youth up to 18 years of age

Cíle práce

Cílem práce je pomocí odborné literatury popsat a vysvětlit klíčová slova související s tématem. Zjistit, jaké volnočasové instituce existují ve vybraném regionu, jaké je jejich využití a činnost. V Praktické části je cílem popsat instituci pro volnočasové aktivity v Praze 11, zjistit jaké nabízí možnosti trávení volnočasových aktivit pro dnešní mládež. Dále zjistit, jak volnočasové aktivity ovlivňují děti, které je navštěvují. Popsat instituci po ekonomické stránce.

Metodika

Teoretická část práce bude zpracována pomocí odborné literatury. V praktické části budu využívat internetových zdrojů, především využiji informace o instituci. Ostatní informace budou zjišťovány pomocí rozhovorů, konzultací s jednotlivými pedagogy instituce i s ekonomy dané instituce. Na základě tohoto šetření bude instituci navrženo možné zlepšení jak po ekonomické stránce, tak stránce výchovné.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

instituce pro volnočasové aktivity, volný čas mládeže, volnočasové aktivity, děti a mládež, financování

Doporučené zdroje informací

- ČÁP, Jan. Psychologie mnohostranného vývoje člověka. 1. vyd. Praha: Státní pedagogická nakladatelství, 1990, 292 s. ISBN 80-04-22967-0
- GAVORA, Peter. Úvod do pedagogického výzkumu. 2. vyd. Brno: Paido, 2010. ISBN 80-85931-79-6
- HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace. 2.vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-485-4
- HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. 1. vyd. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
- Lang G., Berberich Ch. (1998) Každé dítě potřebuje speciální přístup. Praha: ISBN 80-7178-144-4
- MATOUŠEK, Oldřich, KROFTOVÁ, Andrea. Mládež a delikvence. Možné příčiny, současná struktura, programy prevence kriminality mládeže. 1.vyd. Praha: Portál, 1998, 336 s. ISBN 80-7178-226-2
- Pávková, Jiřina, et al. Pedagogika volného času: Teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času. 1. vyd. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-295-5

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

PhDr. Miroslav Polišínský, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13.3.2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala mému vedoucímu práce PhDr. Miroslavu Poliškému, CSc. Za odborné rady a ochotu, které mi poskytl při konzultacích a vypracování mé bakalářské práce.

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá tématem volnočasových institucí mládeže do 18 let. Způsob trávení volného času je pro mládež velmi důležitým faktorem. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy týkající se volného času, jednotlivé funkce volného času a prostředí, které ovlivňují výchovu mládeže. Dále jsou v práci vymezeny některé instituce, ve kterých lze trávit volný čas, kde největší důraz je kladen na Dům dětí a mládeže. Praktická část je zaměřena na terénní výzkum v Domě dětí a mládeže na Jižním Městě v Praze. Jsou zde vypsány jednotlivé kroužky a tábory, které instituce organizuje, je zde vypsáno personální zajištění a celkové financování instituce. Druhá část praktické části je zaměřena získání názorů rodičů na danou instituci pomocí dotazníků. Data získaná z tohoto dotazníkového šetření jsou přehledně graficky zpracována.

Klíčová slova

Děti a mládež, Volný čas, instituce pro volnočasové aktivity, vliv prostředí, financování

Institutions for Leisure Time Spending of the Youth up to 18 years of age

Abstract

The bachelor thesis is focused on the leisure time in organization for young people. Spending leisure time is very important factor for youth to 18 years. The bachelor thesis is divided into the theoretical and practical part. Basic terms e. g. leisure time, roles of leisure time, surroundings and its effect on education are in the theoretical part of this thesis. There are mentioned some institutions for youth which are active in spending of leisure time, mainly The home of children and youth. The practical part is focused on field work in “Dům dětí a mládeže na Jižním Městě v Praze”. There are mentioned all hobby groups and camps which are organized by this institution. There are presented personal capacity and financial state of this institution. The parental opinions about the running of the institution were taken (questionnaire was used) and presented in the transparent graphs.

Key words:

Children and youth, leisure time, institutions for youth, surrounding effect, finance

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl a metodika	12
2.1	Cíl práce.....	12
2.2	Metodika práce	12
3	Teoretická část	13
3.1	Volný čas	13
3.2	Funkce a možnosti volného času	14
3.3	Přirozená prostředí pro výchovu mimo vyučování.....	15
3.4	Zařízení pro trávení volného času.....	18
4	Praktická část	22
4.1	Dům dětí a mládeže Jižní Město.....	22
4.2	Historie.....	22
4.3	Kroužky DDM	23
4.4	Táborové akce.....	33
4.5	Personální zajištění	36
4.6	Granty	37
4.7	Ekonomické hospodaření.....	37
4.8	Dotazník.....	39
5	Závěr	49
6	Zdroje	51
6.1	Seznam literatury	51
6.2	Internetové zdroje	51
7	Přílohy.....	52
	Příloha A: Dotazník.....	52

Seznam grafů

Graf 4.1: Pohlaví dotazovaného rodiče.....	39
Graf 4.2: Věk dotazovaného rodiče	39
Graf 4.3: Zdroje informací o DDM	40
Graf 4.4: Rozhodování mezi více institucemi	40
Graf 4.5: Rozhodující faktor pro výběr DDM	41
Graf 4.6: Počet let, které navštěvuje dítě DDM.....	42
Graf 4.7: Druh kroužku navštěvovaný dotazovanými respondenty.....	42
Graf 4.8: Ceny navštěvovaných kroužků.....	43
Graf 10.9: Hodnocení cen kroužků.....	44
Graf 4.10: Cena versus kvalita poskytovaných služeb	44
Graf 4.11: Názor na počet kroužků v DDM	45
Graf 4.12: Kapacity kroužků.....	45
Graf 4.13: Vybavení kroužku	46
Graf 4.14: Chování personálu v DDM.....	47
Graf 4.15: Naplnění očekávání z kroužku	48

Seznam tabulek

Tabulka 4.1: Věkové rozložení účastníků kroužku na klávesové nástroje	24
Tabulka 4.2: Věkové rozložení dětí hrajících na kytaru	24
Tabulka 4.3: Struktura jednotlivých skupin aerobiku	26
Tabulka 4.4: Věkové rozložení účastníků keramiky	27
Tabulka 4.5: Počty účastníků jednotlivých tanečních stylů.....	29
Tabulka 4.6: Věkové rozložení tanečníků	30
Tabulka 4.7: Věkové rozložení účastníků historického šermu	30
Tabulka 4.8: Celkové počty kroužků a účastníků.....	33
Tabulka 4.9: Výnosy DDM	38
Tabulka 4.10: Náklady DDM	38
Tabulka 4.11: Stav fondů DDM	38
Tabulka 4.12: Výkonové ukazatele	38

1 Úvod

Ačkoliv se doba neustále mění, volný čas dětem zůstává. Děti si mnohdy neuvědomují jak moc důležité je efektivně využít volný čas. Mnoho dětí ve volných chvílích zasedá k počítačům a jiným elektronickým hračkám. Jejich zážitky jsou pak spjaté pouze s virtuálním světem, kde se mnohdy odehrávají nereálné situace. Vše je dáno dnešní uspěchanou dobou a mnohdy nedostatečnou výchovou rodičů.

Právě problematikou volného času se bude zabývat tato bakalářská práce. Konkrétně se zaměří na instituce, které dětem nabízí volnočasové aktivity. S výběrem tohoto tématu souvisí zainteresovanost autorky, která od malička navštěvovala kroužky ve volnočasových institucích a od dosáhnutí plnoletosti se aktivně začala podílet na tvorbě volného času dětí, jako vedoucí některých kroužků. Současně až do dnešní doby autorka o veškerých prázdninách aktivně jezdí jako vedoucí na různé tábory.

Teoretická část bakalářské práce v úvodu vymezí základní pojmy týkající se volného času. V druhé kapitole budou v práci vymezeny základní funkce a možnosti trávení volného času. Autorka práce seznámí čtenáře s několika různými funkcemi volného času, které v odborné literatuře vymezuje několik známých autorů. Třetí kapitola bude zaměřena na přirozené prostředí, které děti vychovává mimo vyučování. Práce bude zaměřena na základní funkce rodiny, které jsou důležité ke správné výchově dítěte v rodině. Čtenář se dozví, jak výchovu dětí ovlivňují jeho vrstevnické skupiny, jak je důležitá lokální pospolitost v místě bydliště, s čímž souvisí i sociální prostředí dítěte. Čtvrtá kapitola vymezí některá zařízení pro trávení volného času mládeže. Nejsou to totiž jen rodiče, kdo vychovává děti a tráví s nimi veškerý volný čas. Práce bude zaměřena na způsob výchovy a trávení volného času ve školních družinách a klubech. A především na funkce domů dětí a mládeže. Čtenář se dozví, jakou zájmovou činností se domy dětí a mládeže zabývají.

Praktická část bakalářské práce se zaměří na konkrétní dům dětí a mládeže v Praze. Na praxi, kterou autor stráví v domě dětí a mládeže, získá základní informace o instituci. V práci bude krátce zmíněna historie instituce. Čtenář se dozví, jaké kroužky DDM organizuje a jaké jsou náplně jednotlivých kroužků. Autorka se zaměří na táborové a jednodenní akce pořádané DDM. Čtenář se dozví jaké je personální a finanční zajištění instituce. Druhá část praktické části bude věnována názorům rodičů na instituci. Při praxi v DDM autorka provede kvantitativní výzkumu pomocí standardizovaného dotazníku

s polo-uzavřenými otázkami. V Práci budou zkoumány názory rodičů, jejichž děti navštěvují aspoň jeden kroužek v DDM. Veškeré výsledky dotazníku budou zpracovány do bakalářské práce. Na závěr praktické části budou porovnána fakta o instituci, které autorka získá při praxi, a názory rodičů získaná v dotaznících. Výsledek porovnání těchto dvou faktů pomůže instituci zjistit, zda její snaha o tvorbu kvalitního volného času je řádně oceňována i rodiči dětí, které svěřují své děti volnočasové instituci.

2 Cíl a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnocení volnočasových aktivit, popsání možností a zhodnocení skutečného stavu na Praze 11. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy volného času, jednotlivé funkce volného času, přirozená prostředí pro trávení volného času a zařízení pro trávení volného času.

Cílem praktické části je popsat Dům dětí a mládeže Jižní město na Praze 11. Cílem je zjistit, zda je dostatečná nabídka kroužků, jaká je jejich kapacita a celková obsazenost, dále je cílem zjistit, jaké tábory organizuje Dům dětí a mládeže, jaká je ekonomická situace instituce a personální zajištění. Cílem druhé části praktické části je zjistit, jaký názor mají na instituci rodiče. Tyto názory jsou v práci zpracovány pomocí tabulek a grafů a na jejichž základě je vyhodnocen stav a stanoven závěr práce.

2.2 Metodika práce

Bakalářská práce je zpracována na dvě části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část této bakalářské práce je zpracována pomocí odborné literatury, která je vypsána v seznamu literatury na konci bakalářské práce. Pomocí této literatury autorka vymezuje v bakalářské práci základní pojmy týkající se volného času, mládeže a volnočasových institucí.

Praktická část bakalářské práce je zpracována pomocí pozorování, rozhovorů a vlastních zkušeností získaných dlouhým působením v Domě dětí a mládeže Jižní město. Druhá část praktické části je zpracována pomocí kvantitativní metody standardizovaného dotazníku. Tento dotazník byl distribuován mezi rodiče, jejichž děti navštěvují kroužky v DDM. Získané dotazníky byly dále vyhodnoceny.

3 Teoretická část

3.1 Volný čas

„Volný čas je možno chápat jako opak nutné práce a povinností, dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění.“ (Pávková a kol., 2001, s. 15).

S vysvětlením pojmu volný čas se může čtenář setkat i v mnoha dalších publikacích. Například Vážaňský definuje volný čas jako rozsáhlou sféru, kterou neovlivňují jen zákony, normy a vlastní pravidla. Jde o součást komplexního dění organizace lidí, moderní civilizace a průmyslově společenského systému, které se podřizují, respektují působení veškerých determinantů a nepřipustí odlišné chápání příčinných činitelů. (1995, s. 12)

Z pedagogického slovníku je možné dále zjistit, že s volným časem si každý nakládá podle svých zájmů a podle vlastního uvážení. Pokud se z 24 hodinového dne vyjmou povinnosti spojené s domácností, péčí o rodinu, pracovní povinnosti a naše fyzické potřeby, zbyde čas, který se může nazývat volným časem. (Průcha, Walterová, Mareš, 1995, s. 255)

Volný čas představuje tu část lidského života, ve které nemáme pracovní nebo školní povinnosti. Do volného času se také nezahrnuje tzv. čas vázaný, který zahrnuje biofyzilogické potřeby člověka, mezi které patří například spánek, osobní hygiena, jídlo. Dále vázaný čas zahrnuje povinnosti spjaté s chodem rodiny, provozem domácnosti, výchovou dětí, dojížděním za prací a mnohými dalšími mimopracovními povinnostmi. Volný čas je doba, kdy jsou splněné veškeré potřeby a povinnosti a lidé se tak můžou věnovat činnostem, které je seburčují. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 10)

Vzhledem k velké agresivitě, delikvenci a životnímu stylu zaměřeného na materiální potřeby se následně u dnešní mládeže vyskytuje nežádoucí chování. Je tedy třeba ve volném čase mládež vést správným směrem, a tak je vhodným způsobem vychovávat. Může se říci, že repertoár činností ve volném čase je rozsáhlý. Děti můžou sportovat, navštěvovat turistické oddíly, chodit na zájmové činnosti přírodovědné nebo pracovně technické. Používaný koncept pro pedagogiku volného času je koncept animace: Zabýval se jí H. Opaschowski a rozvíjel ji již od 70. let 20. století. Hlavní myšlenkou je naučit děti pomocí volnočasových aktivit k seberealizaci a odpor k negativním sociálním vlivům. (J. Průcha, 2000, s. 94)

3.2 Funkce a možnosti volného času

Z historického hlediska se mezi jednu z prvních souborných prací o volném čase řadí práce Michela Damayho, kterou vydal již před druhou světovou válkou. Michel tu rozděluje dimenze na biologickou, sociální, politickou a pedagogickou. Autor v práci také uvádí fakta o státních a nestátních institucích v evropských zemích, které nám umožňují srovnání.

Poválečnému vymezení volného času se věnuje Joffre Dumazediarea, který ve své knize z části vyrovnává vliv práce. Zahrnuje osvobození od požadavků v pracovním procesu, očekávání a naději, rozptýlení a zábavu, které vyvolává kino či divadlo.

Tři navzájem související způsoby realizace volného času vymezil také Alexandr Kamiński, polský historik a sociolog volného času. Jednalo se o odpočinek, zábavu a aktivity, které rozvíjejí osobnost.

Francouzský sociolog volného času Roger Sue uvádí následující funkce:

- Psychologickou – zábava člověka, s kterou přichází uvolnění a osobní rozvoj člověka
- Sociální – socializace člověka v různých prostředích, jako je například prostředí rodiny. Sdružování v různých skupinách, ve kterých potvrdíme svou vlastní osobnost a dočkáme se sociálního uznání.
- Terapeutickou – zdravotní hledisko, jde o zdravý životní styl člověka, kterým předchází různým chorobám.
- Ekonomickou – oceňuje volný čas jako hospodářský význam pro společnost i jednotlivce. Na rozdíl od počátku 20. století, kdy lidé pokládali volný čas za promarněný a neproduktivní. Zjišťuje, jestli je volný čas prožíván nebo je jenom spotřebou vedoucí k odcizení. Jaký má volný čas vliv na uplatnění v profesní činnosti a jaké jsou vynakládané výdaje na aktivity. (Hofbauer, 2004. s. 14)

Další kdo vymezil funkce a možnosti volného času, byl německý pedagog H. W. Opaschowski:

- Rekrece – zabývá se zotavením a uvolněním člověka na jemu příjemném místě
- Kompenzace – řeší způsob, jakým člověk odstraňuje zklamání a frustraci
- Výchova a další vzdělávání – řeší sociální učení, učení o svobodě a ve svobodě
- Kontemplace – zabývá se hledáním smyslu života a jeho duchovní výstavbou

- Komunikace - v rodině, v partnerství a řeší sociální kontakty
- Participace – řeší stupeň angažování se na vývoji společnosti
- Integrace – zabývá se stabilizací rodinného života a vcítění se do společenských organismů
- Enkulturační – zabývá se kulturním rozvojem sebe samého, jak se rozvíjíme v kreativních činnostech, sportu, v technických a dalších činnostech (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 10-11)

3.3 Přirozená prostředí pro výchovu mimo vyučování

Jedná se o výchovu, která se dětem dostává v rodinách, ve škole po vyučování, ve specializovaných volnočasových zařízeních, dále se na výchově podílí další subjekty a společenské vlivy. (J. Páková a kol., 2001, s. 39)

Prostředí rodiny

Rodina hraje při výchově dítěte klíčovou roli. Jedná se o primární sociální skupinu, která má bohaté a intimní citové vztahy. (J. Pávková a kol., 2001, s. 35)

Rodina si v minulosti prošla mnoha problémy, ale i přesto zůstává pro člověka těžko nahraditelnou institucí. Hodnoty, které si lidé předávají z generace na generaci, můžeme označit jako nejvýznamnější sociální činitel. (B. Kraus, 2008, s. 79)

Funkce rodiny

- a) Sociálně ekonomická – Rodina má za úkol dopřát dětem zdravý a plnohodnotný vývoj a to tím, že je materiálně zabezpečuje. S tímto ji pomáhá stát, který ji svými sociálními dávkami odlehčuje velké finanční zatížení, které dítě pro rodinu znamená. (S. Střelec, 1998, s. 54)

Nedostatek rodin může způsobit zvýšení životních nákladů nebo vyšší nezaměstnanost. Postupně všichni členové rodiny přispívají k rozvoji ekonomického systému. Členové rodiny se díky svému povolání zapojují do výrobní i nevýrobní sféry a taktéž se pak v ekonomice stávají významným spotřebitelem a pozitivně tak ovlivňují trh. (B. Kraus, 2008, s. 81-82)

Trh a hlavně stabilitu ekonomického systému ovlivňuje díky finančním a materiálním prostředkům, se kterými obchoduje, investuje je nebo si je ukládá. (S. Střelec, 1998, s. 54)

- b) Biologicko reprodukční – v dřívějších dobách vznik rodiny zapříčinil silnou ekonomickou stabilitu a to díky tomu, že se rodili pokračovatelé jednotlivých rodinných řemesel. Některé státy i v dnešní době zaměřují svůj důraz na populační vývoj. Podívá-li se čtenář na další stránku biologicko reprodukční funkce rodiny dostane se k různým názorům. Sociologická literatura říká, že podstata existence rodiny je v sexuální a rodičovském instinktu, zatímco biologická stránka rodiny je determinující. Zatímco jiný pohled říká, že důležitým podnětem pro tvorbu rodiny jsou ekonomické vztahy. (S. Střelec, 1998, s. 55)

Některí lidé v poslední době dávají přednost své kariéře a nechtějí se zastavit v profesním růstu, kvůli výchově dítěte, jiní zase nemají takové příjmy, aby si dovolili vychovávat dítě. V současné době je registrován úbytek dětí, některé ženy mají děti až v pozdějším věku a jiné se již předem rozhodnou, že chtějí mít jedináčka. Všechny tyto aspekty vedou k negativním dopadům na společnost. Protože aby se společnost mohla zdárně rozvíjet, potřebuje stabilní reprodukční základnu. Takže je potřeba, aby se rodil dostatečný počet dětí, které tyto perspektivy naplní. (B. Kraus, 2008, s. 81)

- c) Socializačně výchovná – v dnešní době má mnoho rodin špatný přístup k výchově dítěte. Rodiče přistupují k moc liberální výchově, případně děti moc rozmazlují a mají o ně přehnanou starost. Jiní se zase rozhodli vychovávat rodinu v jasně autoritativním duchu nebo dokonce s použitím násilí. Přitom optimální výchovou se rozumí demokratický styl, kdy rodiče s dětmi diskutují o problémech. Právě tato výchova by měla probíhat již od narození dítěte a připravovat tak dítě na budoucí vstup do praktického života. Je potřeba dítě naučit způsoby chování a nechat ho si osvojit veškeré základní návyky. (B. Kraus, 2008, s. 82-83)
- d) Ochranná – tuto funkci u nás do roku 1989 z části zastával stát. Ovšem od roku 1990 je již tato funkce plně na bedrech rodiny. Jde o zajištění biologických, zdravotních a hygienických potřeb nejen u dětí, ale v celé rodině. (B. Kraus, 2008, s. 82)
- e) Relaxace, zábava, rekreace – může se říci, že v současné době tato funkce rodiny silně narůstá. Je to způsobeno hlavně možnostmi různého trávení volného času díky invazi technických prostředků do rodiny, posunu hodnotových orientací nebo například změnou vlastnických vztahů. (S. Střelec 1998, s. 55)

Jedná se o trávení volného času rodiny. Jde o to, jakým činnostem se věnují a jestli svůj volný čas tráví dohromady. Je důležité, aby tyto aktivity vykonávala celá rodina, největší význam to má pro děcka. (B. Kraus, 2008, s. 83)

- f) Emocionální – tuto funkci nedokáže za rodinu zastat žádná jiná instituce. Jedná se o citové zázemí, pocit bezpečí, jistoty a lásky. Pokud tohle v rodině nefunguje, nemůžou být nikdy naplněna podstata a smysl rodiny. Bohužel se musí říci, že stále přibývajícím počet rozvodů, či zaneprázdněnost rodičů, snižuje tuto funkci rodiny na minimum, a tak neustále přibývá počet dětí, kteří jsou deprimovaní či dokonce týraní. (Tamtéž, s. 83)

Vrstevnické skupiny

Vrstevnických skupin je kolem nás opravdu mnoho. Vznikají v rámci organizací nebo zcela spontánně. Často bývají nositeli určité subkultury nebo kontrakultury. Může se jednat o sdružení fanoušků nějaké hudební skupiny, či fanoušků sportovního klubu, počítačové skupiny, ekology, sprejery či skejťáky. Vrstevnické skupiny se zejména v adolescenci dětí stávají díky své dynamičnosti nezastupitelným výchovným činitelem. Čtenář se nesmí nechat zmást tím, že v dnešní době již v odborné literatuře nenajde pojem vrstevnické skupiny. Mnozí autoři je nazývají kolektivem, komunitou, atd. (J. Pávková a kol, 2001, s. 36)

Jednotlivé skupiny se rozdělují podle velikosti nebo struktury. Každá takováto skupina má své normy a předpisy, kterými se členové řídí. Skupiny se pak na škále můžou rozdělit do několika kategorií od těch úplně pozitivních až po antisociální.

Většina vrstevnických skupin vzniká neformálně a přirozeně, ale i tyto skupiny mohou později dosáhnout organizovanosti a formálnosti. Ovšem také vznikají organizace, které hned od začátku jsou organizované a formální a pomáhají mládež vychovávat. (B.Kraus, 2008, s. 89-90)

Volný čas trávený ve formálních skupinách pod dohledem pedagoga pomáhá jedinci formovat jeho hodnotové zájmy, správně a racionálně využívat volný čas, rozvíjet veškeré jeho schopnosti, uspokojovat významné lidské potřeby a upevňovat morální vlastnosti. Rozvíjí se zde celoživotní vzdělávání, a tak tato oblast plní funkci výchovnou, vzdělávací, zdravotní i sociální. Každá organizace pak jednotlivé funkce plní v jiné míře. (J. Pávková a kol, 2001, s. 39-40)

Lokální pospolitost

Může se jednat o sídliště, sídlištní blok nebo obec. Děti jsou zde při trávení volného času ovlivňovány susedskými vztahy, vztahy mezi místními institucemi, vztahy mezi občany a také lokálními politickými subjekty, ty se často nemůžou dohodnout jaký způsob trávení volného času je pro děti prospěšný a jak by měli vytvořit co nejlepší podmínky pro své děti. (Hájek, 2004, s. 31)

Společenské prostředí

Navazuje na lokální pospolitost. Jedná se o sociální složení dané skupiny mládeže, ta může podporovat znovu obnovování jednotlivých tradic založených na společenském postavení. Prostředí rodiny se dá nazvat rozšířenou pospolitostí, a to protože děti přejímají společenské postavení od svých rodičů, to pak má odraz ve vztazích mezi dětmi ve skupině a vytvářejí si tak vnitřní sociální členění. To se s postupem věku neustále proměňuje. (Hájek, 2004, s. 31)

3.4 Zařízení pro trávení volného času

K uskutečňování volnočasových aktivit pro děti a mládež organizují různé školské zařízení pro výchovu mimo vyučování a instituce pro vzdělávání ve volném čase. Zařazují se sem školní družiny a školní kluby, základní umělecké školy (umožňují studium tanečních, hudebních, výtvarných nebo dramatických oborů, jazykové školy (státní nebo soukromé) a střediska pro volný čas (domy dětí a mládeže, kluby, kurzy, tábory). (J. Průcha, 2000, s. 94-95)

Školní družiny

Jsou určené žákům chodícím do 1-5 třídy základní školy. Pedagogové jsou zde v každodenním styku s dětmi, působí na žáky bez ohledu na jejich sociální postavení, mohou se kdykoliv spojit s rodiči a mají vhodnou kvalifikaci. Družina nepřímým způsobem navazuje na vzdělávací činnosti ZŠ. (Pávková a kol., 2001, s. 119-120)

Ačkoliv si rodiče myslí, že školní družina plní jen sociální funkci, pravdou je, že dětem zabezpečuje i relaxaci, odpočinek a další zájmové činnosti. (Pávková J., Hájek B., 2003, s. 70). Mezi činnosti odpočinkové se může zařadit čtení nebo vyprávění. Rekreační činnosti by se pokud možno měly odehrávat na čerstvém vzduchu a děti zde vykonávají pohybové aktivity, jako jsou pohybové hry nebo rekreační sportování. Zájmová činnost

pak pomůže dítěti rozvíjet jeho zájmy a potřeby. (Pávková a kol., 2001, s. 120) Při přípravě na vyučování využívá družina svých specifických forem práce. Pomocí různých sezení s pracovníky v různých prostředích, chůzí na exkurze, experimentováním, námětovými hrami, didaktickými hrami nebo prací s informačními zdroji se tak žáci nenásilně vybavují vědomostmi, které pak mohou používat v praxi. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 148) V jednotlivých třídách jsou děti maximálně po 25 členech, aby byla zajištěna jejich bezpečnost a mohl se zajistit klidný chod družiny. Děti jsou do družiny přihlášeny, a tak se zde vede klasická docházka. (Pávková J., Hájek B., 2003, s. 70)

Školní kluby

Jsou na základních školách určeny pro děti, které již chodí na 2 stupeň a nemůžou navštěvovat družinu. Jako do družiny se sem mohou žáci přihlásit k pravidelné docházce, nebo si jen vyberou kroužky, které je zajímají. V klubech jsou různé pravidelné kroužky, ale i nabídka spontánních činností. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 149) Veškeré činnosti jsou napodobeninou činností školních družin a jsou obsahově i organizačně přizpůsobeny starším žákům. (Hofbauer, 2004 s. 33) Díky tomu, že docházka není závazná, mohou se školního klubu účastnit i žáci prvního stupně ZŠ. Pokud se v obci nenachází žádné středisko pro trávení volného času dětí, může školní klub tuto funkci převzít. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 149)

Dům dětí a mládeže

„Školské výchovné zařízení pro výchovu mimo vyučování – středisko pro volný čas dětí a mládeže. Má širokou zájmovou působnost. (Průcha, Walterová, Mareš, 1995, s. 56)

Pokud se zařízení nezabývá širokou zájmovou činností a naopak se soustředí pouze na jednu zájmovou činnost, potom se toto zařízení nazývá stanicí zájmových činností. Služby těchto zařízení jsou volně přístupné pro jakéhokoliv zájemce – žáky, děti, rodiče s dětmi, pedagogy a další zájemce. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 144)

Ve vyhlášce o zájmovém vzdělávání jsou stanoveny formy zájmového vzdělávání:

- **Zájmová činnost příležitostná** – Jedná se o rekreační nebo výchovně-vzdělávací akce, které jsou konané příležitostně nebo cyklicky. Ačkoliv se akce můžou konat pravidelně, nejedná se zde o činnost průběžnou. Každá akce má jasně určený svůj začátek a konec. Akci buď řídí pedagog, nebo je organizovaná. Mezi tyto akce se

řadí např. výlety, exkurze, turnaje, soutěže, cykly přednášek. SVČ si ke každé s těchto aktivit vede podrobnou interní dokumentaci, kterou si sám zvolí. (tamtéž, 2011, s. 144)

Pokud se hledají rozdíly mezi kurzem a cyklem přednášek, nalézají se především v délce trvání, přístupnosti pro případné další zájemce, četnosti a povinnosti dodržovat docházku.

Do specifické formy se pak řadí příměstské tábory, které mají jednak funkci sociální služby pro děti, jejichž rodiče pracují i o prázdninách a jednak nabízí v určitém cyklu mnoho akcí. (Pávková a kol, 2001, s. 129)

- **Pravidelná zájmová činnost** – Pro účastníky, kteří se zavázali k pravidelné docházce. Činnosti se organizují v zájmových útvarech, jedná se o vyšší pojmenování, které zahrnuje označení jako kroužek, klub, kurz, oddíl, soubor. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 144)

Kroužek se zaměřuje na vnitřní obohacení jednotlivých členů. Může se sem zařadit modelářský kroužek, rybářský kroužek a jiné. Jedná se o menší zájmový útvar.

Naopak **soubor** se vyznačuje větším počtem členů než kroužek. Má závaznější strukturu a výsledky jeho činností směřují k veřejné produkci. Řadí se sem hudební, divadelní, pěvecké a jiné soubory.

Klub je zájmová instituce, která se vyznačuje volnější organizační strukturou, v níž mohou převažovat receptivní činnosti členů. Pokud se jedná o turistickou či sportovní instituci může se použít pojmenování **oddíl**.

Kurzem se pak nazývá činnost v útvaru, která směřuje člověka k přisvojení si některých dovedností či vědomostí. Je ohraničený délkou trvání, která zpravidla nepřekračuje dobu jednoho roku. Po uplynutí doby trvání kurzu, se úspěšným absolventům vydává osvědčení. (Pávková a kol., 2001, s. 128-129)

- **Táborová činnost** – Tábory jsou organizovány v období prázdnin a účastní se jich děti, mládež, popřípadě rodiče s dětmi. Jde o řízenou činnost, která je provozována mimo sídlo SVČ. Tábory mají formu odborného soustředění nebo rekreačního zaměření. Tábory tráveny na jednom místě s pevnou základnou se nazývají pobytové, nebo se v rámci tábora účastníci přemisťují z místa na místo, tyto tábory se nazývají putovní, další možností jsou hvězdnicové tábory. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 145)

- **Práce s talentovanou mládeží** – Při vyučování je vzhledem ke školním osnovám velmi těžké najít jednotlivé talenty. Mnohem lépe k tomu slouží právě mimoškolní aktivity v zařízeních DDM. Nabízí mnoho specializovaných kroužků pro talentované děti, následně se mohou věnovat každému talentu individuálně. Pořádají soutěže, přehlídky a různé turnaje. Nabízí různé vzdělávací akce či odborná soustředění a nabízí individuální či skupinové konzultace pro tematické úkoly. (Pávková a kol., 2001, s. 130)
- **Osvětová činnost** – Pokud jednotlivé subjekty, které pečují o volný čas dětí a mládeže potřebují odbornou pomoc, obrátí se na SVČ. Ti podle svých personálních a kapacitních možností poskytnou pomoc a to ve formě školení, přednášek, seminářů, vzorových akcí, kurzů nebo vydáním metodických materiálů. Dále pak SVČ mohou shromažďovat informace, které mimo jiné vedou k prevenci sociálně patologických jevů. (Háje, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 145)
- **Nabídka spontánních aktivit** – Jedná se o různé dětské herny, sportoviště, čítárny, dopravní hřiště, posilovny, poradenská a konzultační střediska. Tyto prostory nejsou vymezeny žádnými podmínkami užívání, jako například povinným přezouváním či členstvím v útvaru. Je přítomen pedagog, který je pouze v roli dozorce zajišťující bezpečnost nebo při některých aktivitách může motivovat či sloužit jako rádce. Tyto prostory nemají pevně stanovený začátek nebo konec. Děti zde mohou vykonávat činnost individuálně či ve skupinách podle jejich zájmů. Pedagog zde činnost jednotlivých dětí ovlivňuje nepřímo. K nabídce spontánních aktivit se zařazují i aktivity pro talentovanou mládež. Tyto aktivity se dají zařadit i do individuální práce s talentovanou mládeží. Již jsou zde totiž některé podmínky užívání, mezi které se můžou řadit provozní hodiny nebo nutnost dodržování vnitřních směrnic. Dětem jsou zpřístupněny laboratoře, počítačová pracoviště nebo jiné odborné pracovny, můžou zde pracovat ve skupinách či individuálně a celou dobu jsou pod dohledem zkušeného odborníka. (Pávková a kol., 2001, s. 129-130)
- **Organizace soutěží a přehlídek vyhlášených nebo spoluvyhlášených MŠMT ČR** – SVČ je pověřeno orgánem veřejné správy či svým zřizovatelem nějaké akce k přípravě všeho potřebného. Zabývá se pak veškerou propagací, detailní přípravou, zabezpečením hladkého průběhu a následným vyhodnocením a zveřejněním výsledků. (Hájek, Hofbauer, Pávková, 2011, s. 145-146)

4 Praktická část

4.1 Dům dětí a mládeže Jižní Město

Hlavní sídlo Domu dětí se nachází na následující adrese: Šalounova 2024, 149 00 Praha 4. DDM má na Jižním městě i svou další pobočku, a to na adrese: Květnového vítězství 2126, 149 00, Praha 4. DDM využívá ke svým kroužkům a soutěžím další tělocvičny, které má v podnájmu. Jedná se o přilehlé školy: ZŠ Ke kateřinkám, ZŠ Květnového vítězství, ZŠ Ohradní a Gymnázium Opatov.

Základny využívané k táborům:

Táborová základna Hošťka u Dubu (348 08 Hošťka)

DDM také vlastní část pozemku, toto zařízení je možné celoročně využívat, je zde postaven dřevěný srub s kuchyní a jídelnou. Před letními prázdninami se na přilehlém prostranství postaví stany, záchody, umývárny a přes celé léto jsou zde pořádány tábory.

Táborová základna Kozojedy

DDM má ve vlastnictví táborovou základnu v Kozojedech kousek o Prahy. Nalezneme zde zděnou budovu s jídelnou a kuchyní, další zděnou budovu se záchody a umývárny a 12 třílůžkových chatek. To vše leží na oploceném pozemku.

4.2 Historie

Dům dětí a mládeže se řadí mezi příspěvkové organizace. Jeho sídlo vzniku je datováno do roku 1965, kde vznikl jako Dům pionýrů a mládeže s působením pro Prahu 4, sídlo měl v Kaplické ulici. V roce 1984 rozšířil své působení pobočkou na Jižním Městě v ulici Dolanského 1754 a konečně v roce 1989, získal budovu v Šalounově ulici, do které se velmi rychle i přestěhoval.

Vzhledem k velkému zájmu Dům dětí a mládeže v roce 1994 rozšířil své služby, a to otevřením pobočky v Janouchově ulici. V roce 2004 se pak instituci podařilo získat nové místo a to na adrese Květnového vítězství 2126, kam ihned přesunula svou pobočku z Janouchovy ulice. Pobočka je součástí základní školy Květnového vítězství.

V současné době se Dům dětí a mládeže snaží čelit velké konkurenci ostatních subjektů, které taktéž působí na největším sídlišti v Praze, a to na Jižním Městě. Snaží se poskytovat veškeré činnosti, které si současná společnost žádá. Jejich preference je směřována na obyvatele Jižního Města. (Dům dětí a mládeže Jižní Město, online, 2016-02-05)

4.3 Kroužky DDM

Pokud se rodiče podívají na nabídku kroužků DDM, mohou vybírat z celkové nabídky 152 kroužků. V této kapitole budou všechny kroužky seřazeny dle druhů a k jednotlivým kroužkům bude vypsána základní náplň kroužku a jeho četnost konání.

Hudební kroužky

- **Barevné pískání na zobcovou flétnu** – tento kroužek byl pořádán 5x do týdne a jednotlivé hodiny byly rozděleny dle obtížnosti a věku účastníků. V rámci kroužku se účastníci seznámili se správnou dýchací technikou, seznámili se se základní orientací v notových zápisech, naučili se správně pečovat o hudební nástroj a nacvičovali různé skladby pro hudební vystoupení. Dohromady se kroužku účastnily 4 děti předškolního věku a 9 dětí školního věku.
- **Dětský pěvecký sbor Písnička** – kroužek byl jedenkrát týdně a celkově se ho účastnilo 16 dětí. Z tohoto počtu bylo 12 dětí předškolního věku a 4 děti školního věku. V rámci kroužku účastníci nacvičovali správnou dýchací techniku, trénovali různé písně na pěvecká vystoupení
- **Elektrická kytara** – Kroužek byl pořádán 3x do týdne. Jednotlivé hodiny byly rozděleny dle obtížnosti. Celkem se kroužku účastnilo 8 dětí, všechny byly školního věku. Děti se zde učily technické stránky sólové i doprovodné hry na nástroj, potřebnou hudební teorii – akordy, stupnice, tóninu, harmonii a jiné.
- **Flétna** – Kroužek byl pořádán 4x týdně a dohromady se ho zúčastnilo 28 dětí. Jednotlivé hodiny byly rozděleny dle obtížnosti a věku účastníků. Kroužku se účastnilo 9 dětí předškolního věku, 21 dětí školního věku a 1 dítě starší 15-ti let. Začátečníci se učili správně držet nástroj, procvičovali dýchání a osvojovali si základní hudební pojmy – noty, pomlky, rytmus, takt. Mírně pokročilí se zdokonalovali ve znalosti not, procvičovali těžší skladby a pokročilí rozvíjeli své hudební cítění a trénovali skladby s více hudebními nástroji.

- **Hudební školička** – byla pořádána pro děti předškolního věku, celkem se jí účastnilo 9 dětí. Děti se zde učily základní dovednosti s hudebními nástroji.
- **Klávesové nástroje/ sólový zpěv** – Kroužek byl rozdělen dle kategorií obtížnosti a věku účastníků, celkově do jedenácti cvičení. Dohromady na kroužek chodilo 97 účastníků.

Tabulka 4.1: Věkové rozložení účastníků kroužku na klávesové nástroje

Věk účastníků	Do 6 let	6-15 let	16-18 let	19-26 let	Nad 26 let
Počet účastníků	1	68	11	6	11

Zdroj: Vlastní výzkum

Účastníci se učili hrát na klavír či klávesové nástroje a zároveň se pomocí základních pěveckých technik učili doprovázet hru na nástroj zpěvem. V rámci kroužku se jeho účastníci seznámili s orientací v notách, hraní podle akordů, seznámili se s harmonickými funkcemi, pracovali s texty a mikrofonem. Nacvičovali různé hudební vystoupení.

- **Klávesy, flétna, kytara** – Tohoto kroužku se účastnilo dohromady 31 dětí, které byly rozprostřeny do čtyř různých cvičení v průběhu týdne. Kroužku se účastnilo 26 dětí v rozmezí 6-15 let a 5 dětí v rozmezí 16-18 let. Děti zde získávaly celkový zájem o hudbu. Při výuce na klávesy výuka postupovala dle metod skladatele J. Hrabka (noty, technika, názvy kláves, ovládnání nástroje, základní pojmy), při výuce na flétnu dle prof. L. Daniela (technika dechu, držení flétny, tóny, názvosloví) a při výuce na kytaru se děti učily hrát na kytaru jako na sólový nástroj a vybíraly písničky, které trénovaly na vystoupení.
- **Klavír** – Konal se dvakrát do týdne a účastnilo se ho 7 dětí školního věku. Náplní kroužku bylo naučit účastníky základní pojmy, pochopit techniku hry, naučit je stupnici a akordy a naslouchat hudbě. Děti cvičily různé skladby na soutěže a prezentaci před publikem.
- **Kytara** – Celkem na kroužek chodilo 58 účastníků, kteří byli rozvrstveni do 10 různých termínů konání. V rámci kroužku se seznámili se základními i pokročilými akordy a rytmy, hráli pomocí trsátka a procvičovali hru na kytaru v doprovodu jiných nástrojů.

Tabulka 4.2: Věkové rozložení dětí hrajících na kytaru

Věk účastníků	6-15 let	16-48 let	19-26 let	Nad 26 let
Počet účastníků	45	9	2	2

Zdroj: Vlastní výzkum

Sportovní kroužky

- **Badminton** – V loňském školním roce chodilo na badminton 11 dětí v rozmezí 6-15 let. Děti se v kolektivu učily základy badmintonu, rychlé reakce a myšlení, učily se hrát fair play a být soutěživí.
- **Basketbal** – kroužku se účastnilo 7 dětí. 2 Byly v rozmezí 6-15 let a pět účastníků bylo v rozmezí 16-18 let. Účastníci se naučili pravidla basketbalu, trénovali výskoky, hod na koš, učili se hrát fair play. Trénovali pohyby jak v obraně, tak v útoku a společně vytvářeli taktiku hry.
- **Florbal** – s hokejkou si v tělocvičně loni zahrálo 8 nadšených sportovců. Jednomu bylo mezi 6-15 roky, čtyřem pak mezi 19-26 lety a třem nad 26 let. Kroužek byl zaměřen na starší děti až dospělé a v průběhu roku trénovali lepší výkony na soutěže, kterých se účastnili
- **Florbal South Wolfs** – byl rozdělen na skupinu jménem elévové, kam docházeli 2 předškoláci a 9 školáků, horní věková hranice zde byla 8 let. Dále zde byli mladší žáci v rozmezí 9-12 let, celkem se účastnilo 24 dětí. A třetí skupinou byli starší žáci, jejichž věk musel být v rozmezí 12-18 let, chodilo sem 19 dětí. Základní náplň činnosti byla ve všech kategoriích stejná, jen cviky a náročnost byla uzpůsobena věku účastníků. Účastníci se učili pravidla florbalu, správně vést míček, vytvářet strategie hry a hrát v duchu fair play. Učili se útočné i obrané herní situace a pravidelně se účastnili soutěží.
- **Gymnastika** – kroužku se celkově účastnilo 42 dětí. Z toho bylo 11 předškoláků a 31 školáků. Gymnastika byla rozdělena do tří samostatných kroužků podle věku účastníků a to následovně: 4-6 let, 6-10 let a 10-12 let a jejich náplň byla totožná. Děti se učily základním pohybovým dovednostem, jako byly sestavy na hrazdě nebo různé kotouly na kruzích.
- **Lezení** – dohromady 6 dětí si vyzkoušelo, jaké je to lézt po horolezecké stěně. Všechny byly školního věku. V rámci kroužku se seznámily se základními horolezeckými technikama, slaňováním, prusíkováním a naučily se jak správně pečovat o lano a zjistily se jak je důležitá důvěra při lezení.

- **M – team** – aerobic – byl rozdělen do 8 samostatných skupin, dle jednotlivé výkonnosti a věku.

Tabulka 4.3: Struktura jednotlivých skupin aerobicu

Název	Věk	Počet dětí
Kapky	6-8 let	22
Koťata	8-10 let	12
Lady M	16-22 let	5
Lvíčata	8-10 let	18
Lvíčátka	5-7 let	26
Queens	12-16 let	14
Stepy	16-26 let	9
Žabičky	5-7 let	18

Zdroj: Vlastní výzkum

Týmy předškolních dětí se zabývají základními kroky a jednoduchou choreografií, používají nářadí v tělocvičně, cvičí na hudební skladby a postupně se připravují na postup do skupin, které již trénují pro celorepublikové soutěže.

- **Mini mažoretky** – kroužku se účastnilo celkem 7 dětí. 5 jich bylo předškolního věku a 2 děti byly školního věku. Děti se učily správnou manipulaci s hůlkou, která je nezbytnou součástí každé mažoretky. Učily se správné držení těla, techniku pochodu a taneční prvky. Jednoduché choreografie ukazovaly na různých soutěžích.
- **Skateboarding** – kroužku se v loňském roce účastnilo 36 dětí, které byly rozděleny do tří výkonnostních skupin. 2 děti byly předškolního věku a 34 dětí bylo v rozmezí 6-15 let. Učily se základy jízdy na skateboardu a jednoduché i pokročilé triky na překážkách.
- **Stolní tenis** – tento populární sport byl rozdělen do patnácti různých kroužků. Jednotlivé kroužky byly rozděleny dle věku dětí a jejich výkonnosti. Děti se učily pravidla tenisu, odpalovat míčky backhandem i forehandem, správné odpalování míčku a účastnily se několika pražských soutěží. Stolní tenis si zahrálo celkem 131 účastníků. 108 účastníků bylo ve věkovém rozmezí 6-15 let, 7 účastníků pak v rozmezí 16-18 let a 16 účastníků nad 26 let.
- **Kung-fu** – tohoto sportu se v loňském roce zúčastnilo 16 dětí ve věkovém rozmezí 6-15 let. Děti se naučily základní cviky a kroky potřebné pro kung-fu. Učily se tak efektivní sebeobraně a vytvářely různé choreografie z jednotlivých cviků.

- **Volejbal** – v Loňském roce si u sítě zahrálo 14 sportovců. Pět účastníků bylo ve věkovém rozmezí 18-26 let a šesti účastníkům bylo nad 26 let. Účastníci si zdokonalovali techniku volejbalu a vymýšleli různé taktiky hry. Zvyšovali svou fyzickou i psychickou přípravu.
- **Veverka** – cvičení a hry – cvičení se účastnilo 19 dětí ve věkovém rozmezí 5-6 let. Děti rozvíjely základní pohybové schopnosti a dovednosti. Hrály štafetové a pohybové soutěže, cvičily s hudbou, využívaly náradí a náčiní v sále.

Výtvarné a rukodělné

- **Ateliér Jehlička** – 20 dětí v loňském roce ukázalo své dovednosti na tomto kroužku, byly celkově rozloženy do dvou kroužků. 19 dětí byly v rozmezí 6-15 let a jeden účastník v rozmezí 16-18 let. Děti se učily základním dovednostem s textilním i papírovým materiálem. Učily se správně využívat materiál, rozvíjet svou fantazii a tvořivost. Vyráběly hračky, háčkovaly, pracovaly s vlnou, s ubrouskovou technikou, vytvářely drobnosti z hmoty Fimo.
- **Barevné čarování** – bylo rozděleno na dva kroužky a celkově se barevného čarování účastnilo 16 dětí, které byly v rozmezí 6-15 let. Děti se učily základní a posléze pokročilé malby a přesné tahy různých malebných stylů.
- **Cvrček** – výtvarka – Celkem 37 dětí bylo rozděleno do tří samostatných kroužků. Všechny děti byly předškolního věku. Děti se naučily základní výtvarné postupy, používaly psací nástroje a učily se je správně držet, učily se používat barvy, správně je míchat a rozvíjet fantazii ve výtvarném cítění.
- **Keramika** – byla rozdělena do devíti samostatných kroužků a to hlavně podle věku účastníků.

Tabulka 4.4: Věkové rozložení účastníků keramiky

Věk účastníků	Do 6 let	6-15 let	16-18 let	19-26 let	Nad 26 let
Počet účastníků	16	55	5	5	27

Zdroj: Vlastní výzkum

Všechny kroužky naučily účastníky pracovat s materiálem, účastníci si rozvíjeli základní dovednosti, učili se šetřit s hmotou, správnou manipulaci s nástroji a samostatnost.

- **Košíkářství** – celkem 5 dospělých lidí nad 26 let se učilo základní proutkařské dovednosti. Během školního roku se naučili mnoho různých druhů košíků. Rozvíjelo to jejich samostatnost.
- **Kouzlo papíru** – kroužku se účastnily 4 děti – 3 ve věku 6-15 let a jedno ve věku 16-18 let. Děti se učily vyrábět z papíru různé 3D obrazce. Naučily se tak samostatnosti, detailní práce s papírem a správnou stříhací techniku.
- **Malíček** – 29 dětí předškolního roku se v loňském roce účastnilo tohoto kroužku. Náplní kroužku bylo naučit se různorodé aktivity spojené s tématy podle roční doby. Děti se seznamovaly s výtvarnými technikami, různými písničkami a říkankami za přítomnosti rodičů. Formou her se děti učily základní počty, poznávání zvířat a předmětů.
- **Módní návrhářství** – základy šití – 10 dětí školního věku se přihlásilo na tento kroužek. Děti se naučily tvůrčí práci s textilem, zdokonalily si jemnou motoriku a hmatové vnímání materiálu, rozšířily si vědomosti a estetické vnímání, osvojily si základní technické postupy.
- **Paleta** – účastnilo se 10 dětí školního věku a jedno dítě předškolního věku. Děti rozvíjely výtvarné cítění, improvizaci a zapojily se do kolektivní činnosti. Předmět jejich obrázků byl vždy vztažen k ročnímu období a děti se naučily pracovat se všemi typy barev.
- **Paličkování** – účastnilo se 7 lidí. 1 dítě bylo ve věkovém rozmezí 16-18 let a 7 účastníkům bylo nad 26 let. Kroužek naučil účastníky základním znalostem paličkované krajky. V průběhu školního roku pak vymýšleli vlastní návrh krajky, který jim sloužil jako vzorník. Důraz byl kladen na fantazii, tvořivost. Účastníci pracovali s různými typy krajek.
- **Výtvarná dílna** – 8 dětí si procvičovalo své dovednosti v malování. 7 jich bylo ve věkovém rozmezí 6-15 let a jednomu účastníku bylo mezi 16-18 lety. Účastníci se naučili metodicky používat své znalosti o lidském těle, přírodě či fyzikálních jevů. Kroužek byl určen pro děti, které se připravovaly na talentové zkoušky. Kreslily lidskou anatomii, pracovaly se světlem a stínem.

- **Bijoux klub** – navštěvovalo 6 dětí. 5 Děti bylo ve věkovém rozmezí 6-15 let a jeden účastník byl v rozmezí 16-18 let. Účastníci se učili základní dovednosti v kreslení, stříhání, lepení a výroby jednoduchých předmětů z různých látek.

Taneční kroužky

- **B-star dance** – kroužku se zúčastnilo 1 dítě v rozmezí 6-15 let, pěti účastníkům bylo mezi 16-18 lety a tři účastníci byli ve věkovém rozmezí 19-26 let. Děti se učily správné držení těla, základní taneční kroky a vymýšlely jednoduché choreografie.
- **Klubíčko** – tanec a pohyb – tohoto kroužku se účastnilo celkem 15 dětí předškolního věku. Předškolní děti se formou her učily zvládnout základní taneční kroky. Koordinovaly pohyb s hudbou a osvojovaly si základní terminologii, učily se správné držení těla a trénovaly jednoduchou choreografií na vystoupení.
- **Ladybug** – tanec a pohyb – Kroužku se účastnilo 7 dětí, z toho tři děti byly předškolního věku a čtyřem bylo v rozmezí 6-15 let. Účastníci se učili základní taneční kreace, správné držení těla, vymýšleli jednoduché choreografie na vystoupení.
- **M-team** – tančíme v rytmu zumbu – zumbu si loňský rok vyzkoušelo celkem 47 dětí školního věku. Děti se v průběhu školního roku učily základní choreografické kroky. Nenásilnou formou trénovaly správné držení těla a cvičení do rytmu hudby.
- **Sluníčko** – tanec a pohyb – účastnilo se ho 8 předškolních dětí. Děti cvičily s nejklassičtějšími dětskými skladbami a veškerá taneční choreografie vycházela ze sladění hudby a textu písní. Děti cvičily na večerníčkové písně a trénovaly mazurku.
- **TS Cassiopeia** – taneční skupina, která byla rozdělena do několika různých tematických okruhů.

Tabulka 4.5: Počty účastníků jednotlivých tanečních stylů

Zaměření	Hip hop	Jazz dance	Muzikálový tanec	Orientální tanec	Street dance	Taneční příprava
Počet účastníků	12	8	17	10	31	42

Zdroj: Vlastní výzkum

Celkem do tanečního souboru Cassiopeia chodilo 120 účastníků. Jejich věkové rozložení bylo následující:

Tabulka 4.6: Věkové rozložení tanečníků

Věkové rozmezí	Do 6 let	6-15 let	16-18 let
Počet účastníků	17	94	9

Zdroj: Vlastní výzkum

Děti se učily základní tančení přípravu dle typu tance, který navštěvovaly. Učily se základní držení těla, zvyšovaly flexibilitu těla, posilovaly svalstvo a trénovaly choreografie na vystoupení.

Dramatická výchova

- **Děs** – dramatický kroužek – v tomto kroužku si zahráli 3 patnáctiletí účastníci a 12 účastníků mezi 16 a 18 lety. Děti rozšiřovaly svou slovní zásobu a zkvalitňovaly verbální projev. Formou her, cvičení a různých aktivit se děti učily základní herecké techniky, učily se základy práce s textem, navštěvovaly různé divadelní představení a trénovaly vlastní vystoupení, které poté prezentovaly před publikem.
- **Děsíček** – na tento kroužek se přihlásily 4 děti ve věkovém rozmezí 6-9 let. Děti rozvíjely verbální a neverbální komunikaci, učily se improvizovat, vytvářely vlastní scénáře, prováděly hudební a hlasová cvičení, učily se projev na veřejnosti a řeč těla.
- **Děsík** – na kroužek chodilo 12 dětí ve věkovém rozmezí 10-14 let. Učily se formou her herecké techniky, práci s textem, navštěvovaly divadelní představení a samostatně vystupovaly s vlastními představeními a formovaly vlastní hodnoty.
- **Historický šerm** – Kroužek byl rozdělen do 4 různých kategorií dle obtížnosti a věku účastníků.

Tabulka 4.7: Věkové rozložení účastníků historického šermu

Věkové rozmezí	6-15 let	16-18 Let	19-26 let
Počet účastníků	10	12	21

Zdroj: Vlastní výzkum

Účastníci se učili bezpečnosti, techniku boje s mečem, základy sebeobranu, měli teoretické semináře, seznámili se s historií šermu, s evropskými školami a účastnili se soutěží.

Počítače

- **Kouzla animace** – 13 dětí ve věkovém rozmezí 6-15 let se na tomto kroužku učilo základy jednoduché animace na počítačích. Učily se samostatné práce, vymýšlely vlastní animace.
- **Programování v jazyku Java** – Dle obtížnosti byl kroužek rozdělen na dva časy konání. Dohromady se ho účastnilo 11 dětí. 9 jich bylo školního věku v rozmezí 6-15 let a dvěma bylo v rozmezí 16-18 let. Účastníci se učili problematiku software od základů algoritmizace až po návrh objektově orientovaných systémů. Účastníci se naučili být samostatně fungujícími programátory, které omezovala pouze jejich fantazie.
- **Tvorba WWW** – v loňském roce si celkem 4 účastníci ve věkovém rozmezí 12-15 let vyzkoušeli tvorbu www stránek. Zprvu si vysvětlili základní principy www-strukturu a ruční psaní HTML kódu. Vytvořili nový projekt a stránky, které měly základní panely nástrojů a vkládali obsahy na stránku – učili se odkazovat obrázky, tabulky a texty.

Ostatní

- **Beruška** – dětský klub – byl organizován pro ty nejmenší návštěvníky, celkem ho navštěvovalo 58 malých předškoláků. Děti si spolu volně hrály a rozvíjely aktivity v kolektivu, rozvíjely si řeč, výtvarné a hudební vyjádření.
- **CPD – Skřítek** – školička pro nejmenší, kam loni chodilo 25 dětí. Školička probíhala od pondělí do pátku v dopoledních hodinách a děti se učily společné aktivity, rozvíjely řeč, pohybové dovednosti a výtvarné vyjádření.
- **Cvičení na míčích** – kroužek byl orientován na dospělé účastníky. Jednomu účastníku bylo mezi 19-26 lety a devíti účastníkům bylo nad 26 let. Účastníci si zde zlepšili stabilitu a vnímání rovnováhy. Cvičení na míči nutí ke správnému používání svalů podél páteře. Posilovali nohy, břišní svaly, probíhal strečink beder, hýždí, břišních svalů.
- **Hrajeme si spolu** – cvičení rodičů s dětmi – v loňském roce si 34 malých předškoláků zašlo zacvičit se svými rodiči. Náplní kroužku byl rozvoj hrubé a

jemné motoriky, děti se učily říkanky, popěvky a procvičovaly mozek jednoduchými cvičeními.

- **Kalanetika** – byla koncipována pro starší účastníky. Jednomu účastníku bylo mezi 16-18 let, jednomu v rozmezí 19-26 let a osmi účastníkům bylo nad 25 let. Cvičení pomáhalo fyzické zdatnosti a pomáhalo uvolnit tělo po celodenním sezení ve škole či v práci.
- **Medvídek** – pohybové aktivity – v loňském roce jsme mohli napočítat 37 malých předškoláků. Děti cvičily na podložce bez náčiní nebo s náčiním, cvičily na nářadí, hrály různé pohybové hry, cvičily ve dvojicích a hrály štafetové hry v družstvech
- **Sedmikráska** – tento dětský klub navštívilo celkem 46 malých předškoláků. Náplní kroužku byl rozvoj komunikace při ranních hrách, rozvoj slovní zásoby, pohybové aktivity, hudební činnosti, výtvarné a pracovní činnosti a rozvoj samostatnosti a kooperace.
- **Trilobit** – turistický oddíl – v loňském roce navštívilo turistický oddíl 10 dětí ve věkovém rozmezí 6-15 let a čtyři děti ve věku 16-18 let. Děti se učily základním turistickým dovednostem, podporovaly pohyb různými sportovními aktivitami, rozvíjely si své znalosti na různých prohlídkách zámků, hradů a muzeí.
- **Vaření a pečení** – celkem 5 dětí ve věkovém rozmezí 6-15 let si loni procvičilo základní recepty. Děti si osvojily základní jednoduché recepty ve vaření a pečení, naučily se zacházet se zařízením kuchyně a vymýšlely různé kombinace jídel, které pak vařily.
- **Yoyování** – v loňském roce se tohoto kroužku účastnilo 23 dětí ve věkovém rozmezí 6-15 let. Děti byly rozděleny dle výkonosti do tří skupin. Učily se nejrůznější metody a techniky s moderním yoyem, vyzkoušely si desítky triků a věnovaly se základním technikám, od kterých postupovaly k náročnějším trikům. Rozvíjely svou fantazii a tvořivost.

Souhrn kroužků

Tabulka 4.8: Celkové počty kroužků a účastníků

Druh kroužku	Počet kroužků	Účastníků
Hudební	41	267
Výtvarné a rukodělné	25	261
Dramatická výchova	7	74
Taneční	15	206
Sportovní	42	475
Počítače	5	28
Ostatní	17	262
Celkem	152	1573

Zdroj: Vlastní výzkum

Věkové vytížení kroužků

Předškoláci – celkem loňský rok chodilo do DDM 409 malých klientů. Nejžádanější byly kluby Sedmikráska a Beruška, CPD-předškolák a různé specializované dílny.

Děti 6-15 let – do DDM loňský rok zavítalo celkem 907 klientů. Nejžádanější kroužky pro tuto věkovou skupinu byly: Florbal, stolní tenis, hudební kroužky, Tanec, Aerobic, Keramika

Mládež 16-18 let – mohli jsme napočítat celkem 106 klientů. Nejvíce obsazované kroužky touto věkovou kategorií byly basketbal, historický šerm a hudební kroužky.

Dospělí 19-26 let – tato věková skupina byla v DDM zastoupena 55 klienty. Jejich zájem byl zaměřován na hudební kroužky, volejbal, historický šerm a florbal.

Dospělí nad 26 let – nejméně zastoupená skupina, ale i tak si do DDM našlo cestu 96 klientů. Jejich aktivita byla zaměřena na keramiku a volejbal.

4.4 Táborové akce

Kromě mnoha volnočasových aktivit, kterým se věnuje Dům dětí a mládeže během všech všedních dnů školního roku, také organizuje různorodé táborevé akce. Táborových akcí opravdu není málo, a tak si není problém vybrat tábor během jakýchkoliv prázdnin, organizace pořádá tábory během podzimních, jarních, letních i velikonočních prázdnin.

Podzimní prázdniny

Na podzim se pořádaly dva výjezdy. První byl pořádán turistickým oddílem Trilobit a v termínu 25.10-29.10 se účastníci vydali do chatky kousek od Ledče nad Sázavou, kde podnikali turistické výpravy. A druhý se konal v Horním Bradle v termínu 24.10-28.10. a

byl zaměřen na sportovní aktivity. Dohromady můžeme říci, že těchto výjezdů se zúčastnilo dohromady 71 účastníků.

Jarní tábory

DDM se nachází na Praze 11, a tak loňské jarní prázdniny připadli na 21.2. – 28.2. V tomhle termínu se pořádaly dva lyžařské tábory. Jeden se usídlil v Příchovicích a druhý v Dolním Dvoře. Táborové náplně byly totožné. Ráno a odpoledne děti lyžovaly, k večeru pak hrály společenské hry. Dohromady s DDM jelo lyžovat 63 dětí.

Duben

V dubnu si sportovní oddíl vyjel v termínu 1.4.-5.4. na krátké soustředění opět do Horního Bradla. Děti se účastnilo celkem 63.

Letní tábory

DDM se nejvíce soustředí právě na hlavní letní prázdniny. Nabídka je doopravdy různorodá.

- Základna Hošťka – byla v provozu skoro po celou dobu letních prázdnin a postupně se zde vystřídaly 4 turnusy po 14-ti dnech. Aktivity byly různorodé, většinu času děti trávily při týmových hrách v přilehlém lese nebo na louce, dvakrát se každý turnus vydal na celodenní výlet do přilehlých městeček. Dohromady se zde vystřídalo 159 dětí.
- Základna Kozojedy – tady se konaly pouze týdenní tábory a postupně se zde vystřídalo 7 turnusů. Ačkoliv jednotlivé turnusy byly věkově velice různorodé, jejich program byl podobný. Různé sportovní, rukodělné či hudební aktivity jsme mohli najít na každém turnusu. Dohromady si zde pěkné prázdniny užilo 186 dětí.
- Horní Bradlo – sportovní tábor měl během hlavních letních prázdnin dva turnusy, každý trval týden. Děti tu sportovaly a trénovaly lepší výkony na různé soutěže konající se v letošním školním roce. Dohromady tyto tábory navštívilo 144 malých sportovců.

- Čestice – týdenní tábor pro děti se všeobecným zájmem se konal v termínu 07.8.-14.8. Děti hrály různé hry a vzájemně se poznávaly. Tohoto výjezdu se zúčastnilo 25 dětí.
- Meziříčko-Měřín – na přelomu července a srpna, tedy v termínu 25.7.-07.8. se konal další tábor se všeobecným zaměřením pro děti, které si chtějí užít plno her. Na tento tábor jelo 59 dětí.

Pokud si sečteme všechny tábory, které DDM za loňský školní rok pořádal, dostaneme se k následujícím číslům:

Počet táborů: 20

Počet účastníků: 770

Souhrnný počet dní: 189

Příměstské tábory

O velkých letních prázdninách DDM pořádal také 6 příměstských táborů. Všechny měly shodně po 5 dnech trvání. Každý z nich byl orientován na jinou zájmovou činnost dětí: rukodělné činnosti, turistika, taneční, animace a všeobecné. Dohromady se příměstských táborů účastnilo 100 dětí.

Jednorázové akce

DDM v průběhu roku pořádal během roku několik jednorázových akcí, které se postupně rozšiřovaly dle aktuální poptávky. Nabídka akcí byla různorodá, a tak si každý přišel na své. Rukodělné činnosti byly určeny převážně pro děti od 8 let, mládež a dospělé, během roku jsme se mohli zúčastnit akcí, jako byly: Keramické dílny, Tvořivé dílny, různé tematické dílny (Vánoční, Velikonoční) nebo kurzy animovaného filmu. Pořádalo se i několik miniturnajů, které byly určeny postupně pro všechny věkové kategorie. Jednalo se o akce konané v hlavní budově DDM. Například sem můžeme zařadit turnaj ve stolním tenisu pro jednotlivce, dvojice a rodinné dvojice. Kromě miniturnajů pořádal DDM i velké sportovní akce, které byly určeny pro aktivní účastníky od 4 let. Jednalo se o M-team Cup, děti v akci a Chodovské Berušky. Pořádalo se několik maškarních a divadelních představení či rukodělné dílny, určené pro všechny věkové kategorie. Můžeme sem zařadit akce jako Strašidlácký rej, Čertovský karneval, čekání na ježíška, den s pohádkou, masopustní rej a čekání na zajíčka. Z řad divadla a hudby DDM pořádal akce s názvem

homo ludens, pokusme se společně a Jolaniny hvězdy. Dále pořádali prezentační akce, určené pro veškerou mládež a dospělé, jako byly: Začínáme „...“ za školou s DDM, Vánoční koncerty, Poločas, Závěrečné koncerty, Keramicko–výtvarná dílna, hurá na prázdniny, Papírové jaro. V neposlední řadě vytvářel DDM vlastní soutěže pro školy – výtvarná soutěž, Rabbit cup, Kop cup. DDM se aktivně podílel i na všech akcích konaných všemi domy dětí a mládeže v Praze. Dále nabízeli různé kurzy, výukové akce a tvořivé dílny tematicky zaměřené.

Celkový počet pořádaných příležitostných akcí se vyšplhal na počet 127 akcí, z nichž 69 akcí byly příležitostné pro účastníky, 34 akcí bylo výukových, 14 akcí vzdělávacích pro dospělé, 3 akce byly koncipovány jako soutěže a 7 ostatních akcí. Dohromady se těchto akcí účastnilo 14 164 návštěvníků.

DDM byl organizátorem a garantem soutěží vyhlášených MMŠT či Popraskem. Pořádal různé sportovní soutěže jako: minifotbal, atletický čtyřboj, přespolní běh, stolní tenis, florbal, basketbal, vybíjená, házená, cyklistika McDonald's cup, volejbal. Také pořádal vědomostní soutěže jako: dějepisnou olympiádu. Olympiádu v českém jazyce, biologickou olympiádu, pražské poetické setkání. Tyto akce byly pořádány buď v hlavní budově DDM, nebo v některých spolupracujících základních školách jako například: ZŠ Campanus, ZŠ Ke Kateřinkám, ZŠ K Milíčovu, dále také v přílehlé hale TTC Elliza. Akce pořádané mimo budovy jsme mohli vidět v Milíčovském lese či v Centrálním parku Jižního Města. Celkem tak DDM pořádalo 51 soutěží, kterých se zúčastnilo 3058 návštěvníků.

4.5 Personální zajištění

Zjišťovaný stav počtu pracovníků v DDM můžeme směřovat k datu 21.8.2015. V DDM pracuje celkem 19 fyzických osob. Z toho jsou 2 muži a 17 žen. Z celkového počtu je 11 pedagogů, 3 THP pracovníci a 5 dělníků (zabezpečujících dozor na vrátnici, úklid a opravy v budovách). Tito zaměstnanci pracují v DDM na hlavní nebo zkrácený pracovní poměr. Jejich pedagogická způsobilost k výkonu práce je rozdělena následovně: 7 pedagogů má vystudovanou VŠ s pedagogickým zaměřením, 2 pedagogové vystudovali VOŠ s pedagogickým zaměřením a 2 pedagogové mají vystudovanou VOŠ s jiným než pedagogickým zaměřením a k tomu mají dodělané potřebné pedagogické minimum. Pokud se podíváme na věkové rozložení pracujících pedagogů, dozvíme se, že třem pedagogům je

do 30 let, v rozmezí 31-40 let jsou dva pedagogové, ve věkovém rozmezí 41-50 let zde pracují 4 pedagogové a dvěma pedagogům je více než 50 let.

DDM má i mnoho externích pracovníků, kteří vedou některé kroužky a následně se přímo účastní na organizaci jednotlivých táborů, kam posléze jedou i jako pedagogický dozor. Jedná se především o studenty Vysokých škol, kteří mají veškerá potřebná školení pro výkon práce pedagoga volného času. Nejčastěji se jedná o studenty, kteří si sami prošli ve svém dětství několika kroužky Domu dětí a mládeže a pravidelně se účastnili táborů.

4.6 Granty

Ve školním roce 2014/2015 Dům dětí a mládeže dostal granty celkem na 56 akcí. Granty dostával buď od magistrátu Hlavního města Prahy, nebo od městské části Praha 11. Příspěvky se vztahovaly na jednotlivé jednodenní akce i na delší táborové výjezdy. Magistrát Hlavního města Prahy sponzoroval všechny tábory pořádané DDM a to celkovou částku 359 860 Kč, přispíval i na příměstské tábory a to částkou 67 800 Kč. Částkou 50 250 Kč přispěl magistrát na veškeré workshopy. Za zmínku také stojí příspěvek ve výšce 60 000 Kč, který přispěl na pořádání Bambiriády. Zbylé příspěvky magistrátu Hlavního města Prahy se vztahovaly na jednodenní či dvoudenní akce pořádané pro širokou veřejnost, celkem se jednalo o dalších 15 akcí, na které dohromady přispěl 197 400 Kč. Městská část Prahy 11 v loňském školním roce přispěla své finance převážně na sportovní akce, kde za zmínku stojí příspěvek 47 000 Kč na sportovní turnaj o pohár starosty JM. Další sportovní akcí byl turnaj ve stolním tenisu, na který městská část přispěla 24 000 Kč. Dále se pak městská část soustředila na jednodenní akce konající se na Jižním Městě pro širokou veřejnost, což bylo celkem 9 akcí, na které přispěla dohromady 98 100 Kč. Celková částka grantů se v loňském školním roce vyšplhala na 1 104 410 Kč.

4.7 Ekonomické hospodaření

V následující tabulce je vyobrazen rozpočet a hospodaření Domu dětí a mládeže v období od 1.1.2015 do 1.9.2015.

Tabulka 4.9: Výnosy DDM

Vlastní výnosy celkem	12 873 000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 4.10: Náklady DDM

Náklady celkem	11 825 000,-
Spotřebované nákupy (materiál, energie...)	1 618 000,-
Služby (nájem, úklid, opravy, cestovné, výkony spojů ...)	2 783 000,-
Osobní náklady (mzdové, zákonné soc., zdr. Poj ...)	7 062 000,-
Odpisy	328 000,-
Drobný DHM	34 000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud si dáme dohromady veškeré vlastní výnosy a náklady zjistíme, že dům dětí a mládeže ve zmiňovaném období dosáhl zisku 1 048 000 Kč.

Stavy fondů

Tabulka 4.11: Stav fondů DDM

	Stav k 1.1.2015	Stav k 30.9.2015
Rezervní fond	246 238,-	273 388,-
Fond odměn	385 000,-	445 000,-
Investiční fond	1 943 748,17,-	2 388 758,17,-

Zdroj: Vlastní výzkum

Výkonové ukazatele 2014-2015

Pro zajímavost v následující tabulce, můžeme vidět veškeré příjmy z hlavní činnosti, kterou DDM inkasoval ve školním období 2014-2015. Pomocí těchto peněz mohl DDM organizovat a materiálně zabezpečovat veškerou svou hlavní činnost.

Tabulka 4.12: Výkonové ukazatele

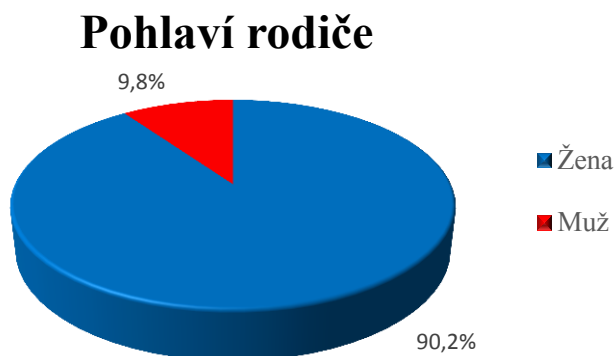
	Počet účastníků	Tržby v Kč
Pravidelná činnost v kroužcích	1573	2 749 566,-
Výjezdové tábory	770	2 581 930
Příměstské tábory	100	779 321,-
Ostatní příležitostné akce	17222	736 915,-
Celkem	19665	6 847 732,-

Zdroj: Vlastní výzkum

4.8 Dotazník

V první části praktické části jsme popsali instituci pomocí dat zjištěných při praxích. Následující dotazník nám odhalí, jak na instituci pohlíží rodiče dětí navštěvujících kroužky v DDM. Dotazníku se účastnilo celkem 61 respondentů.

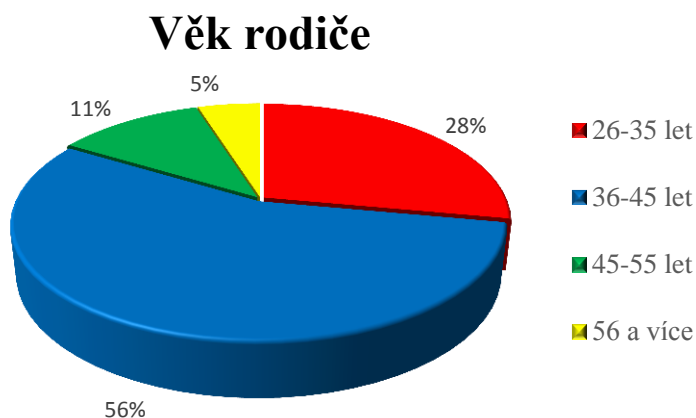
Graf 4.1: Pohlaví dotazovaného rodiče

Zdroj: Vlastní výzkum

Průzkumu mezi rodiči se zúčastnilo 90,2 % žen a pouhých 9,8 % mužů. Vzhledem k jednoznačné převaze žen (matek), které doprovázejí děti na kroužky do DDM, bude celý dotazník ovlivněn ženským pohledem na jednotlivé otázky. Matky můžeme vnímat za citlivější a starostlivější, takže můžeme očekávat mnohdy mnohem kritičtější hodnocení.

Graf 4.2: Věk dotazovaného rodiče

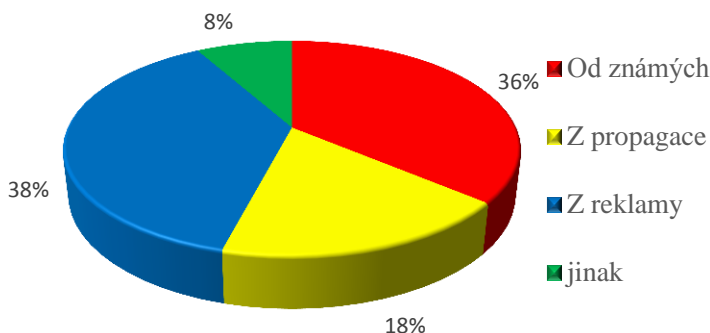
Zdroj: Vlastní zpracování

Věková různorodost rodičů odpovídajících na dotazník není tak velká. Většina dotazovaných rodičů (56 %) bylo ve věkovém rozmezí 36-45 let, 28 % rodičů bylo ve

věkovém rozmezí 26-35 let a malá část rodičů (11 %) bylo ve věkovém rozmezí 45-55 let. Rodiče mladší 26 let nebo starší 55 let se dotazníku nezúčastnili.

Graf 4.3: Zdroje informací o DDM

Zdroj informací o DDM

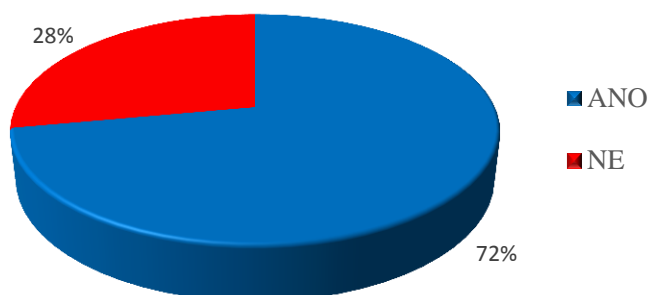

Zdroj: Vlastní výzkum

Výsledky jsou velice vyrovnané. Velká část dotazovaných rodičů (38 %) se o DDM dozvěděla právě díky reklamám v místním časopisu klíč, na internetu nebo z polepených laviček po Praze. I počet rodičů (18 %), kteří se pro DDM rozhodli díky propagačním akcím ve školách, nebo díky akci v Centrálním parku Prahy 11 není zanedbatelný. Můžeme tak říci, že peníze investované do reklam a propagace DDM se vyplácí. Nesmíme opomenout podstatnou část rodičů (38 %), kteří se o DDM dozvěděli od známých, nejčastěji od rodičů spolužáků. 8 % rodičů se o instituci dozvědělo jiným způsobem, bohužel již z dotazníku nebylo jasné jakým způsobem.

Graf 4.4: Rozhodování mezi více institucemi

Výběr mezi jinými institucemi

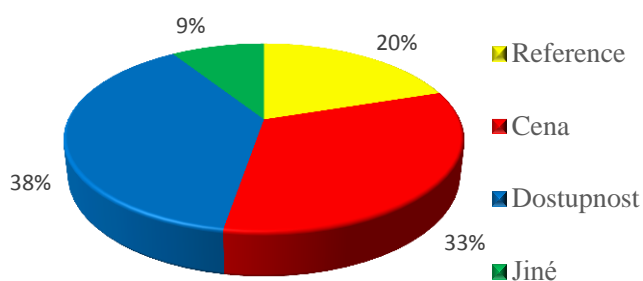

Zdroj: Vlastní výzkum

DDM se nachází uprostřed největšího sídliště v Praze. V blízkém okolí má kolem sebe několik Základních škol a sportovních klubů, které DDM silně konkurují. Zjištěné výsledky odpovídají tomu, že si konkurence všimají i rodiče. Přesto 72 % rodičů nevybíralo mezi jinými institucemi a své děti přihlásili rovnou do DDM. Zbýlých 28 % rodičů vybíralo mezi více institucemi v okolí, přesto se nakonec rozhodli svěřit své dítě do rukou pracovníku v DDM. V následující otázce se dozvíme, jaké faktory přesvědčili rodiče pro výběr DDM.

Graf 4.5: Rozhodující faktor pro výběr DDM

Rozhodující faktor pro DDM

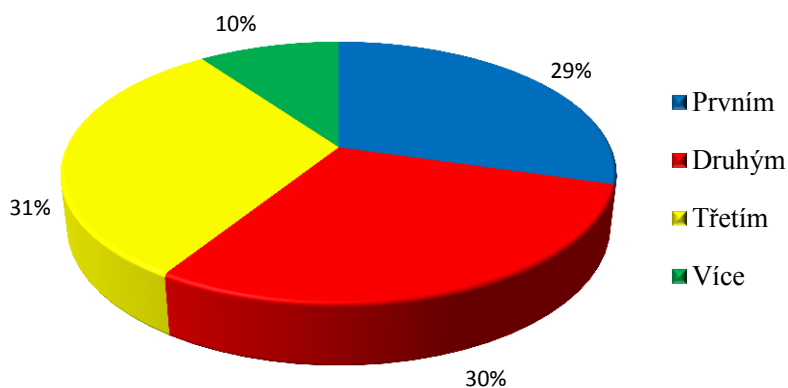

Zdroj: Vlastní výzkum

Z výsledků jsme zjistili, že rodiče, kteří se rozhodovali mezi více institucemi, se pro DDM rozhodli z velké části díky šikovné dostupnosti, konkrétně se jednalo o 38 % rodičů. DDM se nachází na kraji parku, který vede z hájů až na Opatov. Mnoho dětí se dostane do DDM, aniž by musely přejít nějakou větší silnici. Druhým faktorem, který rodiče nejvíce ovlivnil, byla cena. Pokud se podíváme na ceny sportovním klubů v okolí DDM, můžeme říci, že cena v DDM je jednoznačně nižší, ovšem na sportovce jsou zde kladeny nižší nároky a nehrají nejvyšší soutěže. Taneční kroužky jsou také mnohem levnější než kroužky v přilehlých školách. Zde už je DDM silným konkurentem škol. Přesto 33 % rodičů při výběru instituce přihlásilo své dítě do DDM, kvůli přijatelným cenám za kroužek. 20 % rodičů se rozhodlo pro DDM díky dobrým referencím, které se o DDM šíří po okolí a pro zbylých 9 % rodičů byl faktor pro rozhodnutí jiný.

Graf 4.6: Počet let, které navštěvuje dítě DDM

Počet navštěvovaných let

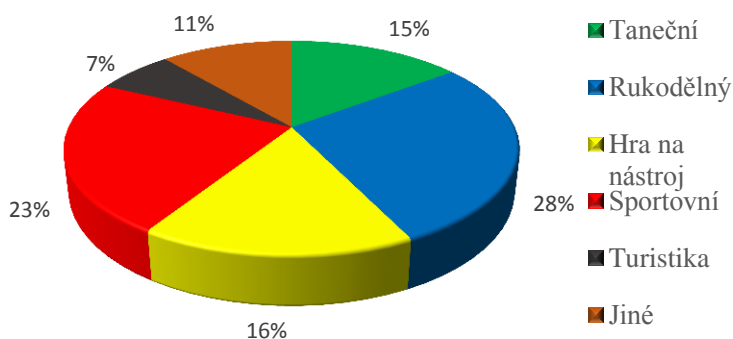

Zdroj: Vlastní výzkum

Dům dětí a mládeže vykazoval ve školním roce 2014/2015 5% nárůst účastníků. Z výsledků dotazníků, můžeme vidět, že je tomu pravda. Převážná část dětí navštěvuje DDM poměrně krátce. Můžeme tak říci, že DDM má mnoho mladých návštěvníků, kteří díky svému ranému věku můžou jednotlivé kroužky navštěvovat ještě mnoho let. 29 % dotazovaných dětí navštěvuje DDM prvním rokem. Skoro stejná část dětí, tedy 30 % navštěvuje kroužky v DDM druhým rokem. 31 % dětí již chodí do DDM třetí rokem a pouze 10 % dětí navštěvují DDM déle než tři roky. Tento fakt vyplývá nejen z dotazníku, ale i z výše zmíněných tabulek věku návštěvníků DDM.

Graf 4.7: Druh kroužku navštěvovaný dotazovanými respondenty

Druh navštěvovaného kroužku

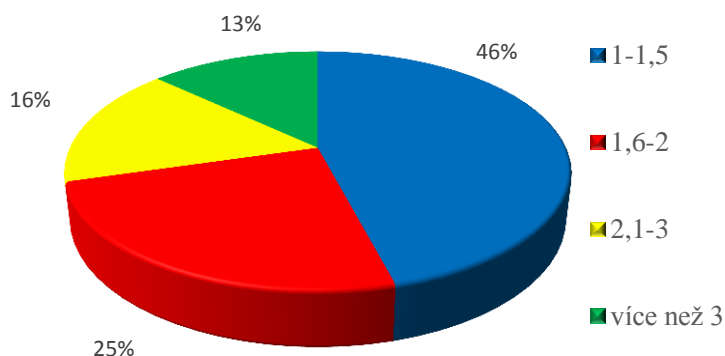

Zdroj: Vlastní výzkum

Je evidentní, že dotazníky byly rozmělněny relativně rovnoměrně mezi jednotlivé druhy kroužků. 28 % dotazovaných rodičů posílá své děti na rukodělný kroužek. O trochu méně, tedy 23 %, rodičů posílá své děti na sportovní kroužek, 16 % rodičů koupilo dětem hudební nástroj a nechává je vyučovat pedagogy v DDM. 15 % rodičů posílá své děti na taneční kroužky. 7 % rodičů podporuje rozvoj dětí v turistické činnosti, a tak je posílá na turistický kroužek a zbylých 7 % rodičů posílá své dítě na jeden z kroužků nezařazených do výběru. Díky tomuto rovnoměrnému rozložení mezi většinu kroužku, se v následujících otázkách ukáže náhled na DDM jako celek.

Graf 4.8: Ceny navštěvovaných kroužků

Cena kroužku (tis Kč.)

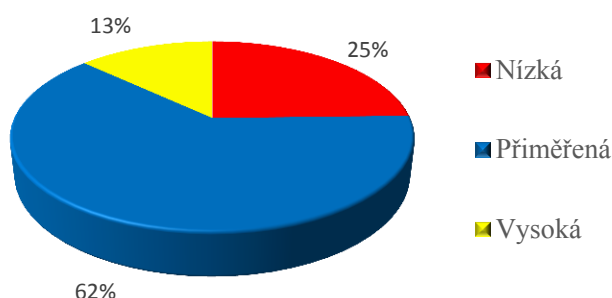

Zdroj: Vlastní výzkum

Skoro polovina dotazovaných rodičů (46 %) posílá své děti na kroužky s ročním poplatkem do 1500 Kč. Mezi kroužky dražší než 3000 Kč pak zařazujeme taneční a sportovní kroužky, které děti navštěvují pravidelně několikrát do týdne, tyto kroužky navštěvuje 13 % dětí. Mezi dotazovanými byly i rodiče (25 %), kteří posílají své děti na kroužky v cenovém rozmezí 1600-2000 Kč. A kroužky v rozmezí 2100-3000 Kč navštěvuje celkem 16 % dětí. Cenová různorodost kroužků je velmi rozmanitá.

Graf 10.9: Hodnocení cen kroužků

Hodnocení cen kroužků

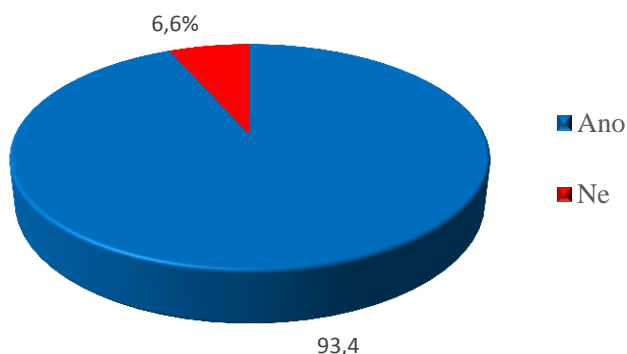

Zdroj: Vlastní výzkum

Pro většinu dotazovaných rodičů (62 %) je cena kroužku přiměřená. Z předcházejících otázek už víme, že to byl taky jeden z hlavních důvodů, proč se pro DDM rozhodli. Dokonce čtvrtina rodičů (25 %) by za kroužek zaplatila klidně více, než po nich DDM požaduje. To je dobrá zpráva pro instituci. Ví, že pokud budou nuceni zvednout ceny kroužků, jejich účastníci nebudou hned utíkat ke konkurenci. Pro pouhých 13 % rodičů pak je cena za kroužek zbytečně vysoká.

Graf 4.10: Cena versus kvalita poskytovaných služeb

Rovnoměrnost cena vs. kvalita

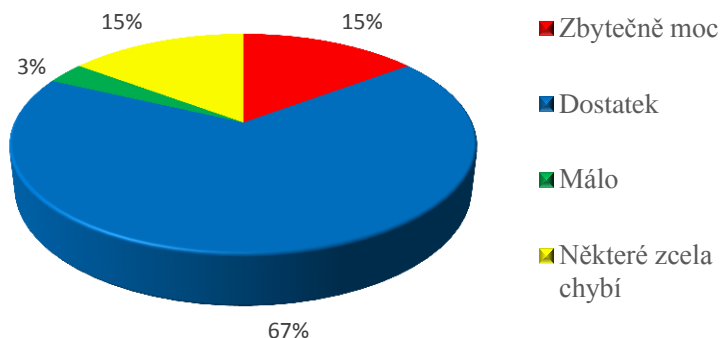
Zdroj: Vlastní výzkum

Přes 93,4 % rodičů si myslí, že cena kroužků odpovídá kvalitě kroužků. Je to jen další potvrzení toho, že při tvorbě cen kroužků byly zohledněny mnohé faktory, a tak rodiče přihlašují své děti do DDM. Zbývá procenta odpovídajících rodičů (6,6 %) s tímto faktem nesouhlasí. Po doplňující otázce, kde vidí nesrovnalosti, jsme zjistili následující.

4,8 % rodičů nám sdělilo, že kvalita kroužku je mnohem vyšší než jeho cenové ohodnocení a 1,8 % rodičů se svěřilo s tím, že kvalita kroužku by mohla být vyšší.

Graf 4.11: Názor na počet kroužků v DDM

Názor na počet kroužků v DDM

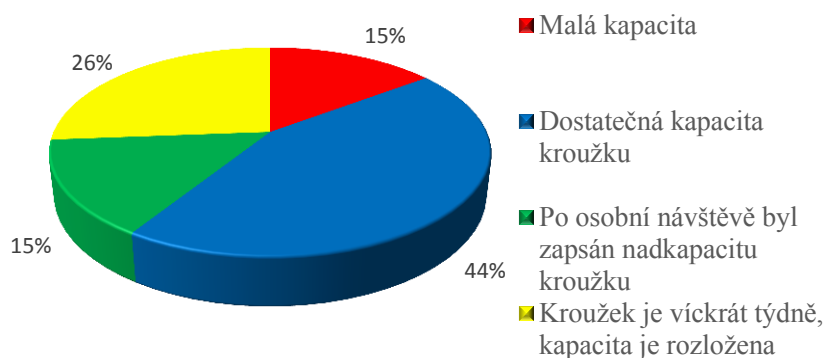

Zdroj: Vlastní výzkum

DDM ve školním roce 2014/2015 pořádalo celkem 152 různě zaměřených kroužků. Pro většinu rodičů (67 %) byl tento počet kroužků včetně jejich rozmanitosti dostatečný a líbí se jim každoroční obměna kroužků. 15 % rodičů si dokonce myslí, že výběrová škála kroužků je zbytečně veliká. Pouze 3 % rodičů uvedlo, že kroužků je málo a více se k otázce nevyjadřovali. 15 % rodičů uvedlo, že některé kroužky zcela chybí. Kroužky, které jim v nabídce DDM chybí a chtěli by je zařadit, byly především fotografování, in-line brusle, kurzy první pomoci, kroužky zaměřené technickým a přírodovědeckým směrem.

Graf 4.12: Kapacity kroužků

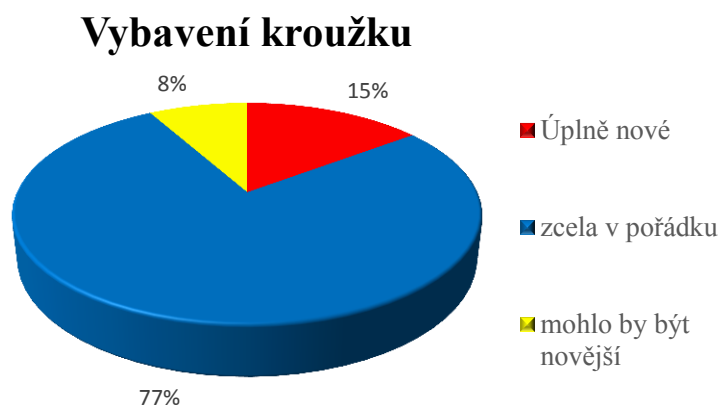
Problematika kapacity kroužku

Zdroj: Vlastní výzkum

70 % rodičů nemělo problém přihlásit své děti do kroužku, který si vybrali. Kroužek měl buď velkou kapacitu, nebo měl malou kapacitu, ale za to byl konaný víckrát týdně, takže kapacita byla rozmělněna. 15 % rodičů nestihlo na kroužek děti přihlásit, kvůli rychle se plnící kapacitě. Po jejich osobní návštěvě přímo na první hodině kroužku se s pedagogem dohodli a do kroužku byly děti dohlášeny nad kapacitu kroužku. Zbýlých 15 % rodičů uvedlo, že kroužek měl malou kapacitu. Jednalo se především o některé hudební kroužky, kde je potřeba mnohem osobnějším přístupem, a tak kapacita nemůže být velká.

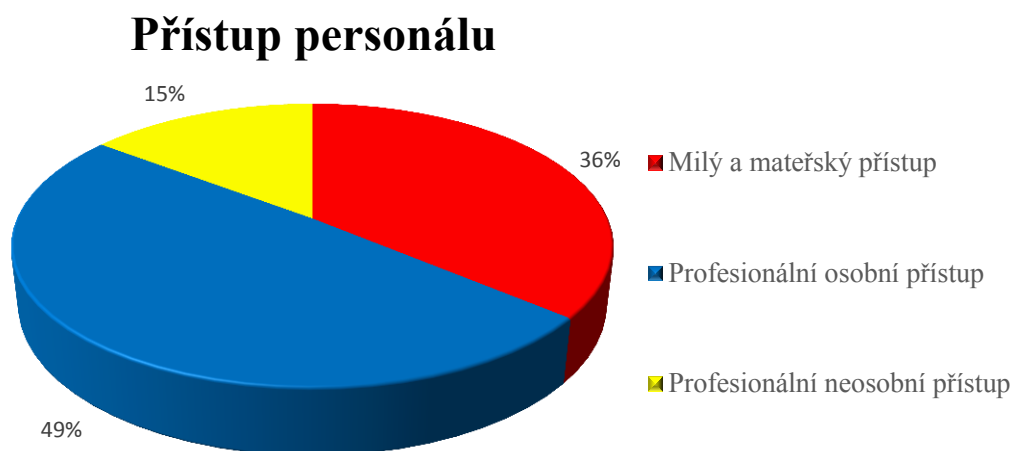
Graf 4.13: Vybavení kroužku

Zdroj: Vlastní výzkum

DDM každý rok investuje nemalou částku do nového vybavení jednotlivých kroužků. 15 % rodičů uvedlo, že vybavení vypadá jako úplně nové. 77 % rodičů vidí vybavení kroužku jako zcela v pořádku a 8 % rodičů uvedlo, že některé vybavení by mohlo být novější. Žádný z rodičů pak nevedl, že vybavení je staré na odpis.

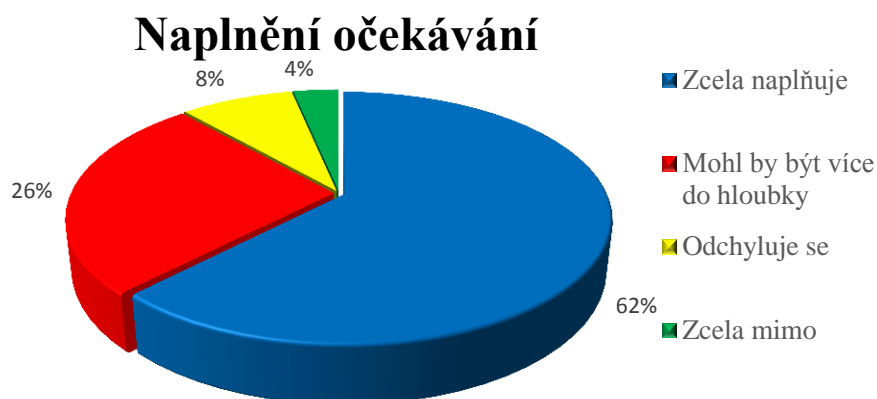
Graf 4.14: Chování personálu v DDM

Zdroj: Vlastní výzkum

Vize DDM je vytvořit pro děti optimální podmínky pro trávení volného času. Největší podíl na tvorbě podmínek mají pedagogové jednotlivých kroužků. 36 % rodičů si myslí, že pedagogové mají milý a mateřský přístup. Jedná se především o pedagogy vedoucí kroužky pro děti předškolního a mladého školního věku. Skoro polovina rodičů (49 %), pak ohodnotila přístup pedagoga jako profesionální osobní přístup. Pedagogové jsou součástí her a dokáží se vžít do rolí dětí, přesto nezapomínají na zodpovědnost, kterou za děti mají. 15 % rodičů uvedlo, že přístup je profesionální ale neosobní. V chování pedagogů spatřují až moc učitelských prvků, které mohou dětem připomínat školu, od které si po čas volnočasových aktivit mají odpočinout. Variantu, že pedagogové mají neprofesionální a neosobní přístup, nevedl žádný z rodičů.

Graf 4.15: Naplnění očekávání z kroužku

Zdroj: Vlastní výzkum

Již dříve jsme popsali základní náplň všech kroužků, podle kterých se rodiče rozhodují, zda své děti na kroužek přihlásí. 62 % rodičů uvedlo, že náplň kroužku se shoduje s jejich očekáváním a jsou tak spokojeni. 26 % rodičů si myslí, že kroužek by mohl být více do hloubky a to převážně v teoretické rovině, by se děti mohli o dané problematice dozvědět více. 8 % rodičů si myslí, že náplň kroužku se odchyluje od jejich očekávání a to především aktivitami po čas kroužku. Děti si spíše hrají a skoro nic se o problematice nedozvídají. 4 % rodičů uvedlo, že kroužek je zcela mimo jejich očekávání.

5 Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala tématem volnočasových institucí mládeže do 18 let. To jak děti využívají volný čas je velice důležité, podporuje to jejich výchovu a usměrňuje to jejich zájmy do budoucna. Dítě je během svého dospívání ovlivněno mnoha faktory okolí, ve škole je usměrňováno učiteli a doma rodiči. Jeho dospívání není jenom o škole a rodině, patří sem i volný čas, ve kterém může být jeho výchova ovlivněna kamarády a okolím, ve kterém tráví volný čas. Do volného času zařezujeme i volnočasové organizace, které ovlivňují rozvoj dítěte. Právě těchto organizací je po celé republice nespočet. Tato bakalářská práce popsala problematiku trávení volného času a konkrétně se zaměřila na Dům dětí a mládeže Jižní město, který se nachází na Praze 11.

Cíle v teoretické části byly naplněny. Nejprve byly popsány základní pojmy týkající se volného času. Bylo vybráno několik autorů, kteří se zabývají volným časem, a jejich základní pohled na volný čas byl zpracován do bakalářské práce. Následně se podařilo vymezit základní funkce volného času. Funkce volného času se daly pojmut z několika pohledů a do práce byly vybrány jen některé pohledy. Funkce volného času byly vymezeny podle následujících autorů: M. Damay, J. Dumazediar, A. Kamiński, R. Sue, H. W. Opaschowski. Zmapovány byly prostředí pro trávení volného času, mezi které autorka zařadila prostředí rodiny. Vymezeny byly základní funkce rodiny – sociálně ekonomická, biologickoreprodukční, socializačně výchovná, ochranná, relaxace, zábava, rekreace a emocionální funkce. Dále zařadila prostředí vrstevnických skupin, lokální pospolitosti a společenského prostředí. Následně byly vymezeny některá zařízení pro trávení volného času. Mezi tyto zařízení byly zařazeny školní družiny, školní kluby a domy dětí a mládeže. Jelikož se následná praktická část zaměřovala na Dům dětí a mládeže, byla tato instituce v teoretické části popsána podrobněji. Byly zde vymezeny formy zájmového vzdělávání, které domy dětí a mládeže nabízí. Mezi tyto formy patřila: zájmová činnost příležitostná, pravidelná zájmová činnost, táborová činnost, práce s talentovanou mládeží, osvětová činnost, nabídka spontánních aktivit a organizace soutěží a přehlídek vyhlašovaných nebo spoluvyhlašovaných MŠMT ČR.

Cíle praktické části byly taktéž naplněny. Praktická část se zabývala Domem dětí a mládeže na Jižním městě. Nejprve zde byly vymezeny základní údaje této instituce a byla krátce zmíněna historie. Poté se práce zaměřila na jednotlivé kroužky pořádané DDM a jejich základní náplň. Tyto kroužky byly v rámci přehlednosti rozděleny do následujících

kapitol: Hudební kroužky, sportovní kroužky, výtvarné a rukodělné kroužky, taneční kroužky, dramatická výchova, počítače, a ostatní. U všech kroužků byla sledována jejich naplněná kapacita a následně bylo do bakalářské práce vypsáno věkové vytižení kroužků. Dále byly popsány jednotlivé táborové akce konané Domem dětí a mládeže. Tyto akce byly rozděleny dle typu prázdnin na: Podzimní tábory, Jarní tábory a letní tábory. Do práce byly zařazeny i konané příměstské tábory a jednorázové akce v průběhu školního roku. Práce se zaměřila na personální zajištění DDM, jednotlivé Granty, které DDM získalo a celkové ekonomické hospodaření instituce. Druhá část teoretické práce byla zpracována pomocí dat získaných z dotazníků. Podařilo se získat názory rodičů na instituci, které byly převážně pozitivní. Názory rodičů na způsob propagace instituce se setkali s velkým nadšením, pro většinu rodičů byly ceny jednotlivých kroužků příznivé a vybavení kroužku jim přišlo dostatečné. Velká část rodičů tak nevybírala mezi více institucemi, ale rovnou se rozhodla pro DDM JM. Většině rodičů přišla nabídka kroužků dostatečná a taktéž převážně neměli problém s kapacitou jednotlivých kroužků. Přístup personálu jim přišel profesionální a většina dotazovaných byla celkově spokojena se službami DDM. Z dat zpracovaných v praktické části bylo zřejmé, že instituce své finance investovala na místech, kde jí přinášeli maximální užitek. Toto tvrzení jen potvrdili spokojení rodiče, kteří se účastnili dotazníku. Instituce na konci školního roku vykázala kladný výsledek hospodaření.

6 Zdroje

6.1 Seznam literatury

1. HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav, PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogické ovlivňování volného času. 2. vydání. Praha: Portál, 2011, 240 s. ISBN 978-80-262-0030-7
2. Hájek, Bedřich a kol. Děti, vedoucí, volný čas. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. ISBN: 80-86784-06-1
3. Hofbauer, Břetislav. Děti, mládež, volný čas. 1. vydání, Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-7178-927-5
4. Kraus, Blahoslav. Základy sociální pedagogiky. 1. vydání, Praha: Portál, 2008, 216 s. ISBN 978-80-7367-383-3
5. PÁVKOVÁ, Jiřina, HÁJEK, Bedřich. Školní družina. 1. vydání, Praha: Portál, 2003, 154 s. ISBN 80-717-8751-5
6. Pávková, Jiřina a kol. Pedagogika volného času. 2. vydání, Praha: Portál, 2001, 229 s. ISBN 80-7178-569-5
7. Průcha, Jan. Přehled pedagogiky. 1. vydání, Praha: Portál, 2000, 272 s. ISBN 80-7178-399-4
8. Průcha, Jan, WALTEROVÁ, Eliška, MAREŠ, Jiří, Pedagogický slovník. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-029-4
9. Střelec, Stanislav a kol. Kapitoly ze sociální pedagogiky a psychologie. Paido. Edice pedagogické literatury: Brno, 1998. ISBN: 80-85931-58-3
10. VÁŽAŇSKÝ, Mojmír, SMÉKAL, Vladimír. Základy pedagogiky volného času. Brno: Paido, 1995. ISBN 80-901737-9-9

6.2 Internetové zdroje

1. Dům dětí a mládeže Jižní město. Školní vzdělávací program. [online]. ©2013 [cit. 2016-02-05]. Dostupné z: www.ddmjm.cz/lala/dokumentace/skolni_vzdelavaci_plan13-16.doc

7 Přílohy

Příloha A: Dotazník

SPOKOJENOST RODIČŮ SE SLUŽBAMI POSKYTOVANÝMI DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE

Vážení rodiče,
máte-li chvilku čas, prosím o vyplnění anonymního dotazníku.
Jsem studentem třetího ročníku na České zemědělské univerzitě, obor Provoz a ekonomika.
S vyplněním dotazníků pomůžete Domu dětí a mládeže zmapovat vaši spokojenost
s jednotlivými službami, které nabízí. Výsledky dotazníku budou zpracovány do bakalářské
práce. Zjištěné výsledky budou konzultovány s vedením Domu dětí a mládeže a pomůžou tak
zlepšit poskytované služby.
Prosím o vyplnění pouze rodiče, jejichž děti navštěvují DDM.
Vždy zaškrtněte pouze jednu z nabízených možností.

1. Pohlaví

Muž Žena

2. Věk dotazovaného rodiče

18-25 let 26-35 let 36-45let 45-55 let 56 a více let

3. Jak jste se dozvěděli o činnosti Domu dětí a mládeže?

Od známých z propagační akce z reklamy jinak
(ve školách, DDM,
na veřejných akcích) (internetová,
z časopisu)

4. Vybírali jste mezi více institucemi?

Ano Ne

5. Pokud ano, tak co vás přesvědčilo o DDM?

Reference Cena Dostupnost Jiné _____

6. Kolikátým rokem navštěvuje vaše dítě Dům dětí a mládeže?

Prvním Druhým Třetím Více

7. Jaký Druh kroužku navštěvuje vaše dítě?

Taneční Rukodělný Hru na nástroj sportovní turistika jiné

8. Jaká je cena vašeho kroužku?

1.000-1.500,- 1.600-2.000,- 2.100-3.000,- více než 3.000,-

9. Jak byste ohodnotili cenu kroužku?

Nízká Přiměřená Vysoká

10. Myslíte si, že cena odpovídá kvalitě poskytovaných služeb?

Ano Ne

11. Nabízí podle vás DDM dostatek kroužků?

Kroužků je zbytečně moc Ano, kroužků je dostatek Ne, kroužků je málo Ne, některé zcela chybí

12. Je nějaký kroužek, který byste chtěli do programu zařadit?

13. Byl problém s rychle se plnící kapacitou kroužku?

Ano, kroužek má malou kapacitu Kroužek je víckrát týdně, takže kapacita byla dostatečná

Kroužek byl plný, ale po osobní návštěvě jsme mohli dítě přihlásit Ne, dostatečná kapacita kroužku

14. Odpovídá materiální zabezpečení kroužku vašim předpokladům?

Ano, úplně nové Ano, děti jsou spokojené Mohlo by být novější Ne, staré na odpis

15. Jste spokojeni s přístupem personálu DDM k vašim dětem?

Ano, milý a mateřský přístup Profesionální osobní přístup Profesionální neosobní přístup Ne, neosobní a neprofesionální přístup

16. Naplňuje činnost kroužku vaše očekávání či očekávání vašich dětí?

Ano, zcela naplňuje Ano, ale mohl by být více do hloubky Odchyluje se Zcela mimo

Děkuji za váš čas
Veronika Doutnáčová